A.º 1863. VRIJDAG 1 Mei. N.º 104.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is per drie maanden ƒ 6 voor Rotterdam, en ƒ 7 franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels .... ƒ 1.—
Iedere regel meer .... - 0.20
Andere Advertentien per regel .... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

ROTTERDAM 30 April.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp *tot afkoopbaarstelling der Tienden.* Nog onderscheidene leden hebben daarover het woord gevoerd, waarna de Minister van Justitie in eene uitvoerige rede het ontwerp heeft verdedigd. Aan het slot daarvan wees hij op de gevolgen van eene afstemming van de voordragt, waardoor toch voor langen tijd het uitzigt tot opheffing van den tiendlast zou vervlogen zijn. De zaak zou blijven zoo als zij was, tot groot nadeel der ontwikkeling van den landbouw. In omvraag gebragt, werd het wetsontwerp, even als de twee vorige, door de Kamer *verworpen* met 23 tegen 13 stemmen.

Het wetsontwerp tot *goedkeuring van eene schikking tot wijziging van het verdrag van handel en scheepvaart met Frankrijk*, is daarop, na eene korte woordenwisseling tusschen den heer Hartsen en den Minister van Buitenlandsche Zaken, met algemeene stemmen *aangenomen.*

Vervolgens kwam in behandeling het wetsontwerp *tot regeling van het middelbaar onderwijs.* De heer van Beeck Vollenhoven, niet deelende het bezwaar van de niet-opneming der gymnasia, heeft voor alsnog bedenkingen tegen de kostbaarheid en tegen de zienswijze des Ministers, om geene bewijzen van bekwaamheid te vorderen van de onderwijzers aan de *openbare* burgerscholen. De heer v. Andringa de Kempenaer heeft bezwaar tegen den inbreuk op de autonomie der gemeentebesturen. De heer van der Heim van Duivendijke ontwikkelt al de bezwaren, welke in de andere Kamer zijn ter sprake gebragt en stemt daarmede in. Wegens het vergevorderde uur is de voortzetting der beraadslagingen bepaald op morgen ochtend ten elf ure.

De aanval tegen Charleston, dien men sedert zulk een geruimen tijd te gemoet zag, heeft plaats gehad en is, zoo als wij onzen lezers reeds per telegrafisch berigt mededeelden, geëindigd met eene komplete nederlaag voor de Noordelijke marine.

Bij gebrek aan eenig diplomatiek feit van gewigt, achten wij het mededeelen van eenige bijzonderheden aangaande dezen zeeslag, die ongetwijfeld van grooten invloed zal zijn, te verkiezen boven het aaneenrijgen van geruchten en onderstellingen over hetgeen Rusland en de Westersche Mogendheden zullen doen of niet zullen doen, waartoe men wel gedwongen is de toevlugt te nemen zoo lang het Russisch antwoord niet bekend geworden is.

Den 7den april, tegen den middag, zette de vloot, onder bevel van admiraal Dupont, zich in beweging. Zij was zamengesteld uit acht nieuw en onder het toezigt van Ericson gebouwde Monitors, elk gewapend met 2 kanonnen van 11, 13 of 15 duim, en het gepantserde schip Ironclad, gewapend met 20 vuurmonden.

De haven van Charleston, die eene lengte heeft van vier mijlen, te rekenen van af het fort Sumter tot aan de stad, vormt, wat de Franschen eigenaardig noemen, een cul de sac. De ingang is slechts van een tot drie mijlen breed en aan beide zijden van zware batterijen voorzien.

Voor dat eene vloot de stad kan bereiken, moet zij de kruisvuren der forten Sumter, Beauregard, Bee, Redan, Johnston, Ripley, Pinckney en Wappoo passeren. Al de batterijen zijn bewapend met zware Whitworth kanonnen, die zeer ver dragen.

Het eskader was tot op de hoogte der forten Sumter en Moultrie genaderd, zonder dat door de batterijen een enkele maal was vuur gegeven; maar toen het op ongeveer 200 ellen afstand dier forten was genaderd, werd door de batterijen zulk een hevig vuur geopend, dat men na een half uur gedwongen was in de grootste wanorde terug te trekken. Gedurende dit korte tijdsverloop werden vijf van de negen schepen buiten gevecht gesteld; een hunner, de Keokus, was op 19 plaatsen zoowel boven als onder de waterlijn bres geschoten, zoodat het schoone vaartuig weldra was gezonken.

Dit eerste gevecht geeft weinig hoop voor de toekomst, en het is thans meer dan waarschijnlijk dat geen enkel schip bestand is tegen het kruisvuur van drie honderd kanonnen, die op korten afstand zware projectielen werpen.

Eene divisie der troepen, onder bevel van generaal Hunter, die verscheept was op het eiland Folly, heeft geen deel aan het gevecht kunnen nemen. Indien men dus den aanval mogt willen vernieuwen, dan zal men het gevecht voornamelijk te land moeten voeren.

De berigten van de overige punten van het tooneel des oorlogs luiden even ongunstig voor de Noordelijken. Generaal Forster is ingesloten te Washington in Noord-Carolina; de troepen door Newbern afgezonden om hem te helpen, hebben hem niet kunnen bereiken, en zijn toestand schijnt hagchelijker, daar het Zuidelijk gouvernement, volgens de Richmondsche bladen, zich door de nederlaag bij Charleston in staat ziet gesteld om nieuwe troepen naar Noordelijk Carolina te zenden.

Van de zijde van Vicksburg en Port Hudson vernam men, dat de expeditie onder bevel van commodore Porter op de Yazoo-rivier is mislukt, en dat men gedwongen is om met het graven van een kanaal te eindigen.

Wat commodore Farragut aangaat, hij bevindt zich op dit oogenblik met drie schepen tusschen Vicksburg en Grand-Gulff, en kan niet verder vorderen zonder versterking te hebben ontvangen. Men denkt er over om hem de kanonneerbooten te zenden, die deel hebben genomen aan de expeditie op de Yazoo-rivier. Wanneer hij op die wijze zal versterkt zijn, kan hij waarschijnlijk een aanval op Port Hudson doen. De Zuidelijke generaal Price heeft zich in den Arkansas teruggetrokken, waar hij eene voldoende strijdmagt tracht te verzamelen om eenen guerilla-oorlog in Missouri te voeren. Het eenige punt waar de Noordelijke wapenen geene nederlaag hebben geleden, is Kentucky, alwaar generaal Rosencrans tot nu toe zijn terrein heeft weten te verdedigen, dat hij voor den slag bij Murfreesborough had overwonnen.

Hoe volkomen de nederlaag bij Charleston ook geweest zij, nogtans schijnen de Noordelijken zich niet te laten ontmoedigen. Op eene groote meeting in New-York, onder presidium van den mayor, den heer Opdyke, gehouden, heeft men de grootste geestdrift aan den dag gelegd, en heeft men besloten om zich tot den laatsten man en den laatsten dollar op te offeren, om de goede zaak te doen zegepralen.

Wij doen hulde aan die beginselen, maar twijfelen tevens of men er in zal slagen om het doel te bereiken wat men zich voorstelt.

BUITENLAND.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Kaapstad 21 *maart.* — Nog geen enkel wetsontwerp ter overweging in de aanstaande Parlementszitting is openbaar gemaakt, en men gelooft niet dat, behalve de uitgestelde spoorwegondernemingen, alsdan eenige zaken van overwegend gewigt zullen behandeld worden. Dit is misschien maar goed, want alle parlementair streven zal moeten worden aangewend om de finantien in orde te krijgen. Er is een te kort van £ 70,000, voornamelijk toe te schrijven aan de politiek der Regering om de opbrengst der landsgronden niet als gewone inkomsten te beschouwen, en de interessen op geleend kapitaal beginnen een belangrijk figuur op de uitgaven te maken. Blijft de Regering in haar stelsel volharden, dan is er weinig kans om, zonder nieuwe belastingen te heffen, de finantien in orde te krijgen.

Overal dringen de kiesgeregtigden op de aanwezigheid hunner leden in het Parlement aan, en de afwezigheidspolitiek van eenige mannen uit het Oosten heeft geen bijval gevonden.

De heer Bourne, door den Gouverneur als Regerings spoorweg-ingenieur ontboden, heeft zijne inspectie der Port Elizabeth en Grahamstad spoorwegen reeds volbragt, en onder weg de Krysna aangedaan, om te onderzoeken in hoe ver men daar uit de bosschen geschikt hout voor de spoorwegen bekomen kan. Ook heeft hij de inspectie der havenwerken van Port Elizabeth reeds geëindigd, van welke soort van werken men zegt dat hij in Holland voldoende kennis heeft opgedaan. Indien zijne rapporten over dat alles eenige waarde hebben, dan moet hij een buitengewoon knap man zijn, maar het vooruitzigt is bijna te schoon om verwezenlijkt te worden. Bovendien wint het gevoelen veld, dat een spoorweg van Port Elizabeth naar Grahamstad een onnoodig geldverspillen zou zijn, bij de toenemende mogelijkheid om in het bevaarbaar maken van de Kowie voor schepen van middelmatige grootte te slagen. Verstandiger acht men het overigens eene linie door het hart des lands, in de rigting van Graaf Reinet, te leggen, waarvan echter vooreerst niets komen zal, als men aan die tusschen de genoemde steden blijft hechten.

In de grensdistricten worden de boeren voortdurend door de rooverijen der inboorlingen (Kaffers en anderen) geteisterd, voornamelijk ten gevolge der groote droogte, waardoor die lieden hun gewonen melieoogst grootendeels verloren hebben. De boeren klagen sterk over de weinige bescherming die zij van de Regering erlangen, terwijl de grenspolitie, die jaarlijks £ 60,000 kost, tot bewaking der grenzen van Britsch-Kafferland wordt gebezigd.

In die streken welke vroeger het ergst door droogte leden, heerschen nu overvloedige regens, vreeselijke donderstormen, schrikkelijke hagelbuijen enz. Nooit zijn zoo vele menschen door onweder en watervloeden omgekomen als thans in de Noordelijke en Noord-Oostelijke districten. Dit lot trof ook drie dochters van den eerw. heer Liefeld, een in Kafferland geplaatsten Duitschen zendeling, wiens wagen bij het doortrekken der sterk gezwollen Buffelsrivier omsloeg.

In de westelijke districten is de oogst, met eenige uitzonderingen, slecht uitgevallen.

De spoorweg is laatstleden woensdag tot aan de Paarl geopend. De plegtigheid liep flaauwer af dan men verwacht had.

Met de laatste mail is uit Engeland berigt ontvangen, dat aldaar eene maatschappij op het touw is gezet om in Natal katoen aan te kweeken. Zij zal met een nominaal kapitaal van £ 150,000 aan het werk gaan. Ook is men in Engeland bezig eene spoorweg-maatschappij tot stand te brengen om de haven Natal met Pieter Maritzburg te verbinden. Daar men echter een waarborg van 6 per cent op het uit te leggen kapitaal van £ 600,000 hebben wil, zal het te bezien staan of die betrekkelijk nog zwakke kolonie niet voor de verantwoordelijkheid dier jaarlijksche rente terug zal deinzen.

Met de zeebrekerwerken in de Tafelbaai gaat men nog goed vooruit.

In den Oranje Vrijstaat heeft de Volksraad de geheele maand februarij en de eerste dagen van maart besteed aan de gewone jaarlijksche zittingen, die den 7 maart gesloten zijn en niet veel belangrijks voor het buitenland opgeleverd hebben. Tot de gewigtigste besluiten behooren die op de openbare scholen. De aanstelling van een hoofdregter voor den Vrijstaat is nog uitgesteld, maar andere gewenschte aanstellingen hebben haar beslag bekomen. Ook is de onzekerheid wegens de grensscheiding door overeenkomsten opgeheven. In eene der laatste zittingen werd men ontroerd door de onverwachte aankondiging van den president Pretorius, dat hij zijn ambt zou nederleggen, omdat, zeide hij, zijne boerderij achteruitging. Denkelijk echter heeft hij de publieke meening maar willen polsen, na de vele aanvallen, in den laatsten tijd door zekere partij op hem gedaan. Spoedig heeft hij zich dan ook weder laten overhalen om, ten koste zijner boerderij, zijn vaderland nuttig te zijn. Den 23 februarij vierde de Vrijstaat den negenden verjaardag zijner onafhankelijkheid op plegtige en feestelijke wijze.

In het Transvaalsche zijn de verrigtingen van het hof tot verhoor van opstandelingen bekend gemaakt. Over het algemeen scheen men in verzoenenden geest met de aanhangers van Schoemann te werk te gaan. Schoemann zelf, alsmede Preller en Steyn, zijn echter nog voortvlugtig. Er bestaat hoop dat de zaken zich langzamerhand zullen schikken.

De quaestie der wettigheid van de Synode is voor het Hooge Geregtshof bepleit, en de uitspraak der regters mag spoedig te gemoet worden gezien, maar hoe zij ook uitvalle, is het niet waarschijnlijk dat de Synode vóór october weder bijeen zal kunnen komen.

Onder de Engelschen alhier geeft het werk van Bisschop Colenso over den Pentateuch eenige aanleiding tot wrijving, en onlangs heeft een leeraar van de Engelsche Kerk, uit Indië, eene voorlezing gehouden om de waarheid en echtheid der boeken van Mozes tegenover genoemden Bisschop te handhaven.

ENGELAND.

Londen 29 *april.* — Er is een Regerings courier van St. Petersburg aangekomen. Men veronderstelt, dat hij de overbrenger is van het antwoord der Russische Regering op de nota van Hr. Ms. Gouvernement betrekkelijk de Poolsche aangelegenheden.

— Gisteren namiddag werd op het kasteel van Windsor door de Koningin een Geheime Raad gehouden. Graaf Grey is door H. M. tot lid van den Geheimen Raad en secretaris van Staat voor het departement van oorlog benoemd.

— Volgens de door het bureau van koophandel openbaar gemaakte staten, heeft de aangegeven waarde van den uitvoer gedurende de maand maart £ 10,217,473 bedragen, tegen £ 10,950,830 in dezelfde maand van 1861, en £ 9 664,649 in die van 1862.

In de afgeloopen maand zijn 3130 schepen, gezamenlijk van 827,351 tonnen, voor de buitenlandsche vaart ingeklaard, tegen slechts 2188 schepen, gezamenlijk van 650,110 tonnen, in maart 1862. Uitgeklaard zijn in de eerstgenoemde maand 3938 schepen, gezamenlijk van 985,029 tonnen, tegen 3884, gezamenlijk van 958,166 tonnen, in maart 1862. Voor de kustvaart werden in maart laatstl. 12,217 schepen, gezamenlijk van 1,409,887 tonnen, in-, en 12,680, gezamenlijk van 1.435,738 tonnen, uitgeklaard. In dezelfde maand van 1862 bedroegen deze cijfers 12 378 schepen, gezamenlijk van 1.408,001, en 12,289 schepen, gezamenlijk van 1,349,975 tonnen.

— Volgens The Globe, zegt eene hier ontvangen depêche uit Kopenhagen, dat Prins Christiaan de zich thans daar bevindende Grieksche deputatie met in het oog loopende koelheid ontvangen zou hebben, en dat onder de leden dier deputatie twijfel aangaande het wèl slagen hunner zending was ontstaan.

— Brieven uit Lissabon van 24 april zeggen dat een geschil met den Russischen gezant, daaruit ontstaan dat de Koning eene voorstelling in den schouwburg ten behoeve der Polen had bijgewoond, in der minne bijgelegd is. De Ministers houden hunne plaatsen nog wel in, maar de oppositie in de Cortes is zoo sterk, dat eene verandering van Kabinet onvermijdelijk geoordeeld wordt. De druivenziekte neemt trapsgewijze af; de inzameling van olie is overal in Portugal bijzonder overvloedig geweest. Het gebruik van binnenlandsche paspoorten is afgeschaft, maar voor het binnenkomen of verlaten van het land blijven paspoorten noodig.

FRANKRIJK.

PARIJS 29 April.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Nog is het antwoord van Rusland niet ontvangen, en inmiddels luiden de telegrammen uit Polen als met iederen dag gunstiger voor de insurgenten.

Oostenrijk schijnt zijnerzijds de anti-Poolsche sympathien duidelijker te willen doen uitkomen. Brieven uit Krakau gewagen van het versterken der politie aldaar met uit Weenen overgezondene manschappen, terwijl er verder dagelijks huiszoekingen plaats hebben in de hôtels en ieder punt van de grenzen nacht en dag door talrijke patrouilles wordt bewaakt. Langiewicz, die getracht had te ontsnappen, is nu overgebragt naar de vesting Jozefstadt in Bohemen. (Zie het telegram in ons vorig N.º) En ten slotte mag als het belangrijkste nieuws worden aangemerkt, dat Oostenrijk aan de onderhandelingen ten opzigte van Polen geen deel heeft genomen, dan onder nadrukkelijk beding dat die Mogendheid zich daarbij hoegenaamd niet op den voorgrond stelt; met andere woorden, dat zij de tractaten gehandhaafd wenscht te zien welke Polen's lijden hebben veroorzaakt. Als dit beweren waarheid behelst, is er niet veel onderscheid in de handelingen van Oostenrijk en die van Pruissen, maar spreekt daaruit wel eene blijkbare dubbelhartigheid van Keizer Frans Jozefs politiek.

Groot-Brittanje heeft de kroon van Griekenland wel van de hand gewezen voor een zijner Prinsen, uit eerbied voor de tractaten, maar in die tractaten stond niet geschreven dat Engeland haar ook zou moeten afwijzen voor eene der Prinsessen. Inderdaad verzekert men dan ook dat Prins Christiaan, of liever Koning George I, reeds zou zijn verloofd aan Prinses Louise, de vierde dochter van H. M. Koningin Victoria geboren in 1848.

Er zijn weder berigten uit Mexico, maar Puebla is nog niet genomen. Men heeft aldaar toebereidselen ter verdediging aangetroffen, waarop volstrekt niet gerekend was, en er zal dus eene vormelijke belegering moeten plaats hebben. Een bepaalde aanval heeft waarschijnlijk niet plaats kunnen hebben vóór de eerste dagen van april.

Prins Napoleon heeft te Livorno eene ontmoeting gehad met Koning Victor Emmanuel en zou met Z. M. naar Florence reizen. Overigens zegt men, en dat is ligt verklaarbaar, dat de Prins zich even slecht tevreden betoont over des Keizers gezindheid ten aanzien van Polen, als over diens weinig consequente houding tegenover Italië.

Heden morgen hield de Ministerraad weder eene zitting, onder presidium van den Keizer. Men wil weten dat de telegraaf ons Gouvernement reeds zou hebben in kennis gesteld met den naauwkeurigen inhoud van Ruslands antwoord, en dat in bedoelde zitting hierover eene levendige beraadslaging is ontstaan, waarbij de meerderheid van de vergadering zich nadrukkelijk ten gunste van den vrede heeft verklaard.

Er wordt hier gesproken over het oprigten van eene nieuwe Crediet-vereeniging, op dezelfde grondslagen als het Crediet Mobilier. Die instelling zou ten doel hebben, zoo al niet om te wedijveren met de beroemde corporatie onder directie van de heeren Pereire, dan toch om als tegenwigt daarvan te dienen. Men zegt dat graaf de Morny zich aan haar hoofd zou plaatsen, terwijl men voorts als chefs noemt de heeren Schneider, Talabot, Bartholomy enz., zegge de meest invloedrijke leden der spoorweg-maatschappijen. Het eerste grootsche werk dat het nieuwe ligchaam zou organiseren, moet bestaan uit de exploitatie der aan den heer Lambert verleende concessien op Madagascar.

Ik hoor dat er weder een duel op den degen heeft plaats gehad tusschen den burggraaf de Grammont Caderousse en graaf de Jaucourt, kabinets-chef aan het Ministerie van binnenlandsche zaken. Als reden voor deze ontmoeting noemt men weder jalouzy bij eene liefdeshistorie, waarvan ik uwe lezers de verdere bijzonderheden sparen zal.

De Zitting van het Wetgevend Ligchaam zal worden geprorogeerd tot 7 mei, hoewel eigenlijk thans na het afhandelen der begrootingen niets van bijzonder gewigt meer overblijft. De verkiezingen zullen op het laatst den 7 junij worden gehouden, en volgens de constitutie moet de nieuwe Kamer uiterlijk in de maand november bijeenkomen. Het getal afgevaardigden, wier candidatuur dit jaar niet meer door de Regering zal ondersteund worden, bedraagt 25.

Als eene curiositeit kan ik u mededeelen, dat het geschrift van den bisschop Dupanloup tegen de athéisten aanleiding zal geven dat juist de school van het Positivismus haar hoofd weder opsteekt. Een harer hoofden, Auguste Comte, heeft een boekwerk in 6 deelen nagelaten, welk werk nagenoeg niet meer gelezen werd en zeer kostbaar was. Een particulier heeft thans het voornemen dat boek op zijne kosten te laten herdrukken en in zeer grooten getale te verspreiden. Bij gevolg zou het wapen van den heer Dupanloup zich tegen hem gaan keeren.

Prinses von Metternich vereert dezen avond een groot diner bij den schilder Jadin met hare tegenwoordigheid.

— Le Nord meent bepaald te kunnen verzekeren, dat tusschen de Kabinetten van Stockholm en St. Petersburg de beste verstandhouding bestaat.

— Heden morgen ten vijf ure brak in het bekend koffijhuis Concert du Géant, in het kwartier du Temple, tegenover de plaats waar vroeger de twee nu afgebroken schouwburgen stonden, een zoo hevige brand uit, dat het onmogelijk was het gebouw voor volslagen vernieling te bewaren, maar men er, met veel beleid en inspanning, alleen in slagen kon de belendende huizen voor het geweld der vlammen te beschermen. Bij dezen brand heeft men den dood eener dienstbode te betreuren, wier misvormd lijk te midden der puinhoopen gevonden werd.

— Prinses Karel van Pruissen, behuwdzuster des Konings, is te Parijs aangekomen.

— De beroemde Adelina Patti bevindt zich, op hare doorreis van Weenen naar Londen, te Parijs, waar zij slechts een of twee dagen blijven zal.

— Volgens depêche uit Turijn is de generaal Lamarmora naar Napels vertrokken, om eene inspectiereis op de grenzen van den Pauselijken Staat te maken.

— Eene depêche uit Madrid van gisteren noemt het gerucht wegens eene ministeriële crisis ongegrond. Het dagblad Las Novedados spoort den generaal Dulce tot het invoeren van hervormingen in het beheer aan. De generaal O'Donnell en de markies del Duero hebben aan de plegtigheid van den handkus, die den 27 dezer, bij gelegenheid van den verjaardag der Koningin Maria Christina, te Aranjuez plaats greep, geen deel genomen.

DUITSCHLAND.

Berlijn 28 *april.* — De hersenziekte, waaraan de voormalige Pruissische gezant te 's Gravenhage, graaf von Oriolla, lijdende was, is sedert zijne terugkomst te Berlijn nog verergerd, zoodat hij, op raad der artsen, gisteren naar het krankzinnigengesticht te Görlitz overgebragt is. Opmerkelijk mag het genoemd worden, dat onze diplomatie binnen een jaar tijds het verlies van vier harer leden ten gevolge van meer of minder hevige gemoedskrankheid geleden heeft, namelijk de gezant te Rio-Janeiro, de heer von Meusebach, die in het krankzinnigengesticht te Halle stierf; graaf Canitz, de gezant te Rome, die nog onder geneeskundige behandeling is; graaf Oriolla en de heer von Balan, gezant te Kopenhagen, die eerlang, om genoemde reden, uit zijn ambt ontslagen wordt.

— Heden houdt de commissie uit het Huis der Afgevaardigden voor de zaak der bewuste cartel overeenkomst met Rusland hare eerste zitting, in welke de afgevaardigde von Herfort de Staatsregtelijke zijde van het vraagstuk behandelen en de voorzitter, de heer von Bonin, de vraag stellen zal of de conventie tot die verdragen gerekend moet worden, welke volgens artikel 48 der Staatsregeling had moeten worden overgelegd. De voortzetting der beraadslagingen heeft denkelijk overmorgen plaats. Hoe groot belang de Regering in de zaak stelt blijkt daaruit, dat niet minder dan vier ministeriële departementen commissarissen tot bijwoning daarvan benoemd hebben.

— Sommigen beweren dat het Ministerie nu weder het plan voedt om het budget van 1863, zóó als het Huis der Afgevaardigden dat aan zal nemen, en met de daarop gemaakte verminderingen, aan het Heerenhuis ter goedkeuring voor te leggen, en dan de ontbrekende vijf of zes millioen door overschrijding van het goedgekeurd budget aan te vullen. Hoe vreemd zulks klinke, wordt er nogtans door verscheiden afgevaardigden geloof aan gehecht.

— Het gerucht wegens het mobiel maken van de 2de en 6de legerkorpsen, namelijk het Pommersche en Silezische, heeft zich tot heden toe niet bevestigd.

— Een naar Londen bestemd telegrafisch berigt, den Poolschen opstand betreffende, is, naar verzekerd wordt, hier te Berlijn afgewezen, waarover de Engelsche geadresseerde zich beklaagd en beweerd heeft daardoor schade geleden te hebben, welke klagt door het Ministerie van buitenlandsche zaken te Londen ondersteund wordt.

— De opperburgemeester van Berlijn, de heer Seydel, heeft voor zijne benoeming tot lid van het Heerenhuis bedankt. Men heeft hem, schrijft hij, door die benoeming eene beleefdheid willen bewijzen; met gelijke beleefdheid wil hij daarop antwoorden dat hij de benoeming van de hand wijst.

— De confiscatie van de Berliner Reform en van de Tribune is door den Staatsprocureur weder opgeheven. Laatstgemeld blad is nu sedert 1 januarij van dit jaar elf malen in beslag genomen, en daarvan acht malen terstond weder ontheven.

— De in het jaar 1859 aangevangen belangrijke verbreeding der haven van Elseneur is in de vorige maand geheel ten einde gebragt en heeft de som van 310,338 rth. gekost.

Weenen 27 *april.* — Gedurende de laatste dagen zijn op nieuw troepen van hier naar Galicië afgezonden, waartoe een gedeelte van het hier in bezetting liggende Hongaarsch infanterie-regement Keizer Alexander van Rusland behoort.

— Ten einde het evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven van den Keizerstaat te herstellen, zal, zegt men, gelijktijdig met het budget, den Rijksraad een wetsontwerp worden voorgelegd op de invoering van een hoofdgeld naar de klassen betrekkelijk. Dewijl die belasting echter slechts op een bedrag van 18 millioen geraamd is, begrijpt men niet hoe het evenwigt daardoor hersteld worden kan.

— Het bevestigt zich dat de Zevenbergsche Landdag tegen 1 julij te Hermannstad zal worden bijeengeroepen.

— Het berigt der Ostdeutsche Post, dat Baden bezwaar maakt gevolg te geven aan Frankrijks uitnoodiging, om zich bij de stappen der Groote Mogendheden ten opzigte van Polen aan te sluiten, wordt van eene goed ingelichte zijde wedersproken. Ook Beijeren heeft, even als Wurtemberg en Saksen, zich bereid verklaard aan die stappen, in den geest der Oostenrijksche opvatting van de zaak, deel te nemen.

Per Telegraaf.

LONDEN 30 April.

De Bank heeft haar disconto tot 3 pct. verminderd.

PARIJS 30 April.

De Moniteur berigt de ontvangst van depêches van den generaal Forey, die bevestigen dat Puebla ingesloten en het hoofdkwartier te Cerro de San Juan gevestigd is. De stad is met versterkte kloosters en fortificatien omgeven. Het garnizoen wordt op 18,000 man geraamd. De telegraaf van Puebla naar Mexico is vernield. De bevolking rondom Puebla is gunstig voor onze interventie gestemd. De gezondheidstoestand is uitmuntend en het leger vol vuur. Het heeft den toevoer van water afgesneden en beheerscht alle wegen naar de stad. Verscheiden ontmoetingen zijn gunstig voor ons uitgevallen.

WEENEN 29 April.

De General Correspondenz wederspreekt het door verschillende bladen gegeven berigt van eene bijeenkomst tusschen den Keizer van Oostenrijk en den Keizer der Franschen.

KRAKAU 29 April.

De bisschop Wolonczewski (van Samogitie) is in hechtenis genomen. Op Lublinsch gebied hebben zich 1200 goed gewapende opstandelingen vertoond.

TURIJN 29 April.

In de Kamer der Afgevaardigden is heden eene preliminaire discussie over het ontwerp van wet omtrent de wapening der nationale gardes gevoerd. De rapporteur heeft de redenen kenbaar gemaakt van de vertraging, welke de beraadslaging heeft ondervonden.

TURIJN 30 April.

Men meldt uit Palermo dat het decreet, waarbij de gezamenlijke schulden erkend en ten laste van den Staat gebragt worden, aldaar groote vreugde verwekt heeft. Zekere Carao, die als kolonel onder Garibaldi gediend heeft, is in hechtenis genomen.

NEW-YORK 18 April.

Bij herhaling wordt gemeld, dat Seward Engeland gedreigd heeft met het afbreken der diplomatieke betrekkingen, zoo het uitrusten van vaartuigen voor de Zuidelijken niet belet wordt. Generaal Forstner heeft versterkingen ontvangen. Het leger aan den Potomac rukt voorwaarts. Men zegt, dat generaal Lee een aanval in Maryland beoogt.

NEW-YORK 18 April, *des avonds.*

De dagbladen van Richmond berigten dat de Noordelijken eenige eilanden nabij Charleston bezet hebben en er eene aanmerkelijke strijdmagt vereenigen.

Omstreeks Suffolk in Virginia vallen dagelijks moorddadige schermutselingen voor.

De Noordelijken zijn den Rappahannock overgetrokken en hebben Culpepper en Gordonsville bezet, alzoo de flank der te Fredericksburg staande zuidelijken omtrekkende.

LONDEN 30 April.

Koffij en *Thee* gevraagd. — *Oliën*, Raap- (bruine) £ 50.6/, Patent- £ 53 6/, Lijn- £ 44. — Ter *Veemarkt* van heden waren: 1230 Runderen, 511 Kalveren, 6870 Schapen en 170 Varkens. Voor beste Runderen werd 5/2, Kalveren 5/4, Schapen 5/2 en Varkens 4/8 betaald.

LIVERPOOL 30 April.

Katoen. Heden zijn 5000 b. afgedaan.

BERLIJN 30 April.

Rogge 45½, op lev. 45½. — *Raapolie* 15½, op lev. 15½.

LISSABON 29 April.

De Magdalena is van Rio-Janeiro aangekomen met berigten van 8 dezer. *Koffij*, good first 6 $ 900 à 7 $ 000. Uitvoer 65.000 b., waarvan naar het Kanaal 34,800 b. Voorraad 90,000 b. — *Vracht* naar Londen 47/6 à 52/6. — *Wissel* op Londen 27½ à ¼.

LONDEN 30 April.

Geconsol. 3 pc. 93⅛. Rusland 4½ pc. 90. Spanje 3 pc. 54¼; dito 2 pc. 48¼; dito Cert. 11¼; dito Amort. 35. Mexico 35⅛. Gren. Nieuwe 33⅛. Grieken 29⅛; dito Coup. 16½. Illin. Shares 55; dito Bonds 72. Wissel 3/m. Amst. 11.18¼. Disc. 3.

PARIJS 30 April.

Frankrijk 3 pc. 69.45; dito 4½ pc. —.—; Crediet Mobil. 1422. Fr. Oostenr. Spoorw. 492; Russ. dito 427. Spanje 3 pc. 50¾; dito 2 pc. 47¼. Italië 71.85.

ANTWERPEN 30 April.

België 4½ pc. 100; dito 2½ pc. —. Oostenr. Met. 5 pc. 66¼; dito Nation. 71; dito Crediet Actien 460. Spanje 3 pc. 49¼; dito 2 pc. 46⅝. Cred. Guillou —.

BERLIJN 30 April.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 68; dito Nation. 5 pc. 73¼. Russ. Stiegl., 5de serie 89; dito dito 6de ser. 95¼; dito 1859 5 pc. 93; dito Nieuwe 5 pc. 58¼. Wissel Amst. 142¼. Disconto —.

WEENEN 30 April.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 75.80; dito Nat. 5 pc. 81.20. Bank-Actien 793; Crediet-Actien 202. Loten 1860 —.—. Fr. Oostenr. Spw. 218. Wissel Londen 111.60. Disc. —.

FRANKFORT 30 April.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 65⅞; dito Nation. 5 pc. 70⅞. Loten 1860 —. Spanje 3 pc. 50¼; dito 2 pc. 46⅞. Wissel Weenen 104¾. Disconto —.

HAMBURG 30 April.

Rusland N. 3 pc. 56⅞. Spanje 3 pc. 47; dito 2 pc. —. Vereinsbank — Wissel Londen 13.04½. Dito Amst. 35.75. Disc. —.

MADRID 29 April.

Spanje 2 pc. 48.30; dito 3 pc. 52.30.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 30 April.

De collecte, ten behoeve van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gisteren alhier gedaan, heeft opgebragt de som van ƒ 903.

Dezer dagen werd te Antwerpen te water gelaten het driemast-clipperschip Marnix van St. Aldegonde, de laatste bodem aldaar op de werven in aanbouw.

Naar aanleiding hiervan redeneert de Grondwet van Antwerpen aldus:

„Het afloopen van de Marnix is de laatste stuiptrekking van onzen stervenden scheepsbouw. Laat het kanaal van Amsterdam naar de Noordzee voltooid, de haven van Vlissingen in verbinding met den Rijnspoorweg gebragt, de haven van Neuzen ten dienste van Vlaanderen en het noorden van Frankrijk gesteld zijn, — en onze schoone dokken zullen alleen nog kunnen dienen voor de kunstmatige vischteelt, om karpers te vetten enz. En wat doet ons Gouvernement om dit dreigend gevaar af te weren? Niets.

„Onze Regering vindt geen geld voor aanmoediging van handel en zeevaart, maar wel 100 millioen voor kasteelen en forten, de gouden grendels op het Belgische sterfhuis. Het vindt alle jaren 40 millioen voor een nutteloos pronkleger," — enz.

De heer Kaiser, hoogleeraar te Leyden, heeft medegedeeld dat thans twee kometen zigtbaar zijn. De eerste is den 11 dezer ontdekt door dr. Klinkerfues te Göttingen. Zij evenaarde den 23 dezer in helderheid de sterren van de 6de en 7de grootte, en vertoont zich thans, met een afnemend licht in het kruis van het sterrebeeld de Zwaan. De tweede is den 16 dezer ontdekt door dr. Winnecke op den Palkowa, en voorloopig den 23 en 26 dezer op het observatorium te Leyden waargenomen. Zij vertoont zich in het sterrebeeld Andromeda en beweegt zich naar de ster φ van dat beeld. Zij is zigtbaar voor het ongewapend oog, maar niet vóór twee ure in den vroegen ochtend, en is merkwaardig om haar voorkomen in de veranderingen, die zij ondergaat.

Het door den heer Groen van Prinsterer aan den voorzitter der plaatselijke commissie voor het nationaal gedenkteeken aan 1813 gerigt schrijven, luidt als volgt:

„'s Hage 28 april 1863.

„Hoog wel geb. heer!

„Ik acht mij verpligt u, als voorzitter der plaatselijke commissie voor een nationaal gedenkteeken voor november 1813, enz. de reden te berigten waarom het mij niet mogelijk is aan de oproeping voor de bijeenkomst van morgen 29 dezer te voldoen. Het vrijwillig ontslag der hoofdcommissie was, naar mijn inzien, de voorwaarde waarop alleen, welligt nog, het edele doel van Z. K. H. Prins Frederik had kunnen worden bereikt. Volgens de hoofdcommissie zelve daarentegen ondersteunt en bevoordeligt de Natie haar door algemeenen bijval. Daar de tegenstrijdigheid van beschouwing zoo ver gaat, ben ik nu althans, tot mijn leedwezen, genoodzaakt het lidmaatschap der plaatselijke commissie neder te leggen.

„U verzoekende van dezen brief aan de vergadering mededeeling te willen doen, heb ik de eer met hoogachting te zijn,

„Hoog wel geb. heer!

„U. H. W. G. gehoorz. dienaar,

„(get.) Groen van Prinsterer."

Men verneemt dat de 13de algemeene vergadering der broederschap van candidaat-notarissen in Nederland zal gehouden worden te 's Gravenhage, den 22 junij 1863, onder het voorzitterschap van den heer H. van Reyn Cz., aldaar.

De bijenkorven in de Utrechtsche en Geldersche streken, die in het gepasseerde najaar niet te zwaar met honig waren opgezet, zijn boven verwachting, dank zij het zachte weder, den winter goed doorgekomen. De ijmkers hebben in de laatste 14 dagen hunne korven aan het oliezaad gebragt, hetwelk thans begint te bloeijen. Klaagden de bijenhouders in de laatste jaren over gebrek aan volk, thans zijn de korven ruimschoots van bijen voorzien en blijft dus de hoop der ijmkers op zacht lenteweder gevestigd. In dat geval kan een ruim honiggewin worden verwacht.

In 1849 bestond de veestapel in Friesland uit 22,313 paarden, 174,765 runderen, 79.535 schapen en 13 222 varkens. Niettegenstaande het voortdurend heerschen der longziekte onder het rundvee van 1849 tot en met 1862, die nog niet heeft uitgewoed, is die veestapel aanzienlijk vermeerderd. Op den laatsten december 1862 telde men 23,218 paarden, 206,203 runderen, 99,012 schapen en 10,888 varkens. Voor het fonds tot wering der verspreiding van de longziekte onder het rundvee en het verleenen van schadeloosstelling voor door die ziekte geleden verliezen, is van 1849 tot en met 1854 opgebragt ƒ 755.563.27, waarvan ƒ 155 680.90 door de grondeigenaren, en ƒ 599,874.37 door de rundveehouders zijn gedragen. Uit dat fonds is aan de veehouders, wegens geleden verliezen door de longziekte, aan schadeloosstelling uitgekeerd ƒ 586.526.48½. Het getal der van 1849 tot en met 1862 aan de longziekte gestorven of ter dier zake afgemaakte runderen is 38,765 stuks, die eene waarde hadden van ƒ 2,084,165, en stelt men nu de huid en het verbruikte vleesch van die runderen ¼ van de waarde is geweest, dan bedraagt zulks ƒ 521,041.25. Voegt men daarbij de verleende schadevergoeding, dan verkrijgt men ƒ 1,107,567.73½, en trekt men die som af van de waarde der door de longziekte bezweken en afgemaakte runderen, dan blijft het verlies door de veehouders geleden ƒ 976,597.26½, hetgeen, met de betaalde belasting, in het geheel eene schade voor de provincie van ƒ 1,732,160.53½ oplevert.

Blijkens de statistiek der gevangenissen over 1861 waren daarin aanwezig op ult. december van dat jaar 4429, zijnde 304 meer dan in het jaar te voren en 446 meer dan in 1859.

Bij afwisseling werden opgenomen 46,000 personen. In de strafgevangenissen telde men op ult. december 1861 2197 gevangenen, in de huizen van verzekering 1361, van arrest 664 en van bewaring 207.

De verhouding van het totaalcijfer der gevangenen tot de algemeene bevolking was over 1861 op 1000 zielen 13.6, hetgeen eene geringe vermeerdering van 0,3 oplevert, vergeleken met het jaar te voren. De verhouding over de laatste jaren is zeer ongunstig (in 1853 was die nog maar 8.7). Dat is echter klaarblijkelijk het gevolg daarvan, dat het getal gevangenen in de huizen van bewaring sterk is toegenomen; alleen het cijfer der door de kantonregters veroordeelden bedroeg in 1852 1290 en in 1861 11,427.

Het getal veroordelingen beliep in 1861 646, zijnde iets minder dan in het jaar te voren.

Van het getal gevangenen waren over het jaar 1861 6878 gehuwden, 12,021 ongehuwden, 653 weduwenaars en 457 weduwen. De gehuwden stonden tot de ongehuwden als 1 tot 1.90.

Van het gezamenlijk getal gevangenen konden bij hunne opneming lezen en schrijven 11,206, en niet 8803, welk laatste cijfer het geringste is sedert zeven jaren. In 1858 had men zelfs het treurig verschijnsel dat het getal der opgenomenen die noch lezen noch schrijven konden eenigzins hooger was dan die het wel konden.

In 1861 telde men beneden de 10 jaren 110, van 10 tot 20 jaren 3372, van 20 tot 25 jaren 3323, van 25 tot 30 jaren 3113, daarna vermindert het getal telkens over vijfjarige tijdperken; boven de 60 jaren waren er 716.

Uit Paramaribo meldt men dd. 1 april:

Bij Gouvernements resolutie is tot landpracticijn benoemd de heer N. T. A. Arlaud, procureur bij het geregtshof.

Bij het geregtshof zijn, na afgelegd examen, als procureurs geadmitteerd de heeren A. J. da Costa en A. H. de Granada.

Heden zijn vijf en twintig vaatjes zilveren muntspeciën, te zamen ƒ 250.000, door het Ministerie van Kolonien voor ons Gouvernement afgezonden per het schip Suriname Packet, kapitein Roozberger, gelost.

Gouda 29 *april.* — Uit eene goede bron verneemt men dat de directie der gazfabriek, wegens het veelvuldig gebruik van petroleum, niet ongenegen is den tegenwoordigen prijs van het gaz aanzienlijk te verminderen, wanneer het gemeentebestuur eene verlenging van minstens tien jaren van het loopende contract zoude willen toestaan.

Gouda 30 *april.* — Heden morgen vroeg marcheerde van hier de tirailleur-compagnie van het 4de bataillon 4de regement infanterie, onder kommando van den kapitein J. baron Melvill van Carnbée, om te Leyden garnizoen te houden, en werd uitgeleide gedaan door den staf en de muziek van het regement.

Dordrecht 29 *april.* — Heden had alhier eene vergadering plaats van aandeelhouders in eene op te rigten schroefstoombootdienst tusschen deze stad en Amsterdam; tot leden eener commissie tot het ontwerpen van statuten werden benoemd de heeren J. J. B. J. Bouvy, J. de Voogd, W. B. Derks, N. Roodenburg en J. Frits Kolkman.

's Gravenhage 30 *april.* — HH. MM. de Koning en Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van HD. gevolg, zijn heden ten half twee ure met een extra-spoortrein uit de residentie naar Amsterdam vertrokken.

— Naar men verneemt zal Z. K. H. de Prins van Oranje in den voorzomer eene groote buitenlandsche reis doen.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik en HD. dochter Prinses Maria, hebben heden HD. kasteel, het Huis de Pauw, gelegen aan den Leydschen Straatweg, betrokken.

— Heden morgen is het 3de regement dragonders, onder kommando van den kolonel-kommandant Vertholen, na een verblijf van vier jaren, uit de residentie naar Haarlem vertrokken. Nadat Z. K. H. de Prins van Oranje, als inspecteur-generaal van het wapen der kavallerie, voor de kazerne het regement in oogenschouw en van heeren officieren een hartelijk afscheid had genomen, vertrok het ten 7½ ure. Z. K. H., benevens de generaal-majoor Wilbrenninck en vele officieren bevonden zich aan het hoofd der kolonnen, terwijl aan de Boschbrug het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers werd aangetroffen, dat het regement een eind wegs uitgeleide deed. Eene overgroote menigte was allerwege, daar de manschappen zich bij hun lang verblijf alhier vele vrienden hadden gemaakt en door hun goed gedrag jegens de burgers de algemeene achting hadden verworven.

— Gisteren avond heeft in het lokaal van den Kon. Franschen schouwburg het zestiende buitengewoon groot instrumentaal en vocaal concert van de Maatschappij *de Toekomst* plaats gehad. Z. K. H. Prins Hendrik en H. K. H. Prinses Frederik vereerden dit concert met hunne tegenwoordigheid. Het werd opgeluisterd door de belangelooze medewerking van den beroemden violist, den heer Henri Wieniawski, honorair lid der Maatschappij, en den heer Ch. Bergstein, uit Aken, terwijl de heer J. H. Lubeck het orchest dirigeerde.

— De heer Carpier, nieuw benoemd directeur-gérant van den Kon. Franschen schouwburg alhier, is in de residentie aangekomen.

— Er wordt, naar men verneemt, te Scheveningen weinig visch aangevoerd en voor den aangebragten wordt veel geld besteed. Gelijk men weet zijn verleden jaar de prijzen van den haring, ofschoon de vangst zeer gunstig was, hoog gebleven; waaraan mag worden toegeschreven dat sommige kooplieden aanmerkelijke verliezen geleden hebben, en wel in die mate, dat allen niet aan hunne verpligtingen jegens eenige reeders en voerlieden schijnen te hebben kunnen voldoen, zoodat het crediet ten aanzien van eenigen veel geleden zou hebben. Er moet dan ook een plan bestaan om eenige wijziging te brengen in de van oudsher bestaande voorwaarde waarop de verkoop van den visch geschiedt, ten einde den reeder, die altijd tegenover zijne visschers in voorschot is, beter voor bankroeten te vrijwaren, en waarvan men tevens verwacht, dat de prijzen van den visch zeer in het belang van den handel zullen dalen.

Leyden 30 *april.* — Wij vernemen, dat gisteren eene commissie uit de luitenants der schutterij alhier zich vervoegd heeft bij den 1sten luitenant-adjudant Smits van het 1ste bat. 4de reg. inf., om hem namens hen, die aan de praktische oefeningen op de Ruïne in vereeniging met het garnizoen hadden deelgenomen, dank te zeggen voor zijne leiding en van hem bij zijn aanstaand vertrek naar Delft, afscheid te nemen. De 1ste luitenant de Sain bragt als tolk van de twaalf deelnemers, dien dank in gepaste en regt hartelijke woorden over, en verzocht hem een klein aandenken in zilver aan te nemen. De heer Smits, getroffen door die vriendschappelijke taal en door het hem vereerde aandenken, bedankte de commissie en verklaarde dat het hem steeds eene aangename herinnering zijn zou die oefeningen te hebben geleid en alhier in garnizoen te zijn geweest.

— Men meldt ons dat gisteren de eerste vracht aspergies uit het Westland langs den Vliet naar Amsterdam vervoerd en heden middag door eene tweede vracht gevolgd is. Het vervoer van deze vracht o. a. naar Amsterdam, wordt van heden af, mits het weder gunstig zij, iederen dag geregeld voortgezet. (L. C.)

Amsterdam 30 *april.* — Heden namiddag omgeveer ten 2½ ure zijn HH. MM. de Koning en de Koningin benevens Z. K. H. de Prins van Oranje met HD. gevolg alhier aangekomen. Aan het station van den Hollandschen IJzeren spoorweg werd de Vorstelijke Familie opgewacht door de heeren H. C. Cruys en J. Borski en door laatstgenoemden met eene korte toespraak verwelkomd. Nadat de hooge gasten zich even hadden opgehouden in de wachtkamer der eerste klasse, namen zij plaats in de voor hen bestemde rijtuigen en reden langs den Haarlemmerdijk, de Buitenkant en het Damrak naar het paleis, alwaar zij werden gecomplimenteerd door den Burgemeester dezer stad, de wethouders, den plaatselijken kommandant, den Commissaris des Konings in dit gewest, de kamerheeren in buitengewone dienst, enz. Hierna verschenen de Vorstelijke personen op het balcon van het paleis en werden door eene zeer talrijke menigte met warme geestdrift begroet.

Heden namiddag is er diner van 28 couverts ten Hove. Het zal in de Mozeszaal plaats hebben en o. a. worden bijgewoond door den Burgemeester dezer stad, de plaatselijke kommandant, de Commissaris des Konings in Noord-Holland, enz.

De Vorstelijke Familie zal dingsdag ochtend de hoofdstad verlaten en per extra-trein, ten 10 ure 45 min., naar 's Hage terugkeeren.

— Gisteren avond werd er eene vergadering gehouden van de Amsterdamsche afdeeling der Vereeniging ter bevordering van Fabriek- en Handwerk-Nijverheid in Nederland. Nadat de secretaris de notulen der vorige vergadering had voorgelezen, trad dr. van Lohe op als spreker over het Petroleum. Dit onderwerp had een talrijk auditorium uitgelokt en geen wonder, daar deze nieuwe, thans in ons vaderland zoo veelvuldig en toch niet algemeen aangewend wordende wijze van verlichting tot zooveel verschil van gevoelen aanleiding geeft en zelfs in onzen Gemeenteraad het onderwerp der discussien uitmaakt.

Dr. van Lohe gaf eerst een geschiedkundig overzigt der verlichting; hij sprak over den rietstok, die de Nomadische volken aan de Caspische zee in den grond steken en aansteken; over de gewone keukenlamp, den gloeijenden spijker, de *carsel-* en *moderateur*lampen en het gas. Wat het petroleum of de aardolie betreft zeide de spreker, dat de eerste Amerikaansche oliebronnen, wier voorraad zoo onuitputtelijk is, in 1850 ontdekt en in 1853 geëxploiteerd werden; deze bronnen waren echter slechts pompwellen; de eerste zoogenaamde *flowingwell*, waaruit men de olie slechts behoeft te scheppen, werd in 1861 ontdekt.

De spreker liet aan zijne hoorders de ongezuiverde aardolie zien, met de daaruit getrokken parafine en de daarmede vervaardigde kaarsen, benevens het op verschillende graden gezuiverde petroleum, en toonde aan dat de aardolie alle eigenschappen van vlugtige olie bezit.

De verschillende soorten van lampen, van het nachtlampje tot de schoonste tafellamp, die aangestoken werden, toonden aan welk een prachtig licht door deze olie werd gegeven, een licht, dat veel witter en voor de oogen aangenamer is dan steenkolen-gazlicht.

Wat de zoo dikwijls aangevoerde en zoo menigmaal tegengesproken gevaarlijkheid van het petroleum betreft, verklaarde spreker, dat alleen de ongezuiverde maar niet de gezuiverde olie gevaarlijk is. Ongezuiverd petroleum, aangestoken wordende, ontvlamt, wij zagen dit uit de proef; het gezuiverde petroleum, wanneer daarbij geene pit wordt gebruikt, ontvlamde niet eens toen het op 87° Celsius was verwarmd, maar doofde zelfs de vlam van een daarin geworpen waslucifer uit; op 96° Celsius verwarmd zijnde, brandde het petroleum even met een klein vlammetje, dat echter dadelijk van zelf weder uitging.

Dat er veel ongezuiverd petroleum uit Amerika naar Europa zal worden uitgevoerd, bestreed spreker op grond, dat de Amerikaan voor den uitvoer van ongezuiverd petroleum eene hooge vrachten en assurantie zal besteden, om een zeer geringen prijs voor het uitgevoerde artikel te verkrijgen, terwijl hij, wanneer hij het in Amerika zuivert, de parafine en het overschot — het gezuiverde petroleum — tegen een veel hoogeren prijs naar het buitenland kan verzenden.

Zelf-ontbranding — verklaarde spreker — van het petroleum is slechts als een sprookje te beschouwen.

Dr. van Lohe zeide, dat petroleum veel minder gevaar opleverde dan het steenkolengas, waarbij een enkel lek soms de vernieling van een geheel gebouw en het verlies van vele menschenlevens ten gevolge heeft. Niets is stellig ontvlambaarder dan buskruid en evenwel mag een vuurwerkmaker of geweermaker eene hoeveelheid buskruid in zijn huis hebben, die — wij zagen het nog onlangs — genoegzaam is om een huis te doen instorten en aan vele personen den dood te berokkenen. Terpentijnolie is stellig de ontvlambaarste aller oliën en evenwel is er geen enkele droogist, die niet eene groote hoeveelheid daarvan in huis heeft. Als een bewijs dat men met alles voorzigtig dient te wezen, herinnerde spreker hoe een meisje, in de eene hand een potje met was en terpentijn, tot het wrijven van meubelen, en in de andere hand eene brandende kaars dragende, viel. De kaars geraakte in de met terpentijn aangemaakte was, deed dit mengsel ontvlammen, zoodat het meisje deerlijke brandwonden ontving. Had dit meisje petroleum gedragen, dan zou deze olie — wij hebben de proef gezien — de kaars hebben uitgebluscht.

Wanneer echter door petroleum brand mogt ontstaan, dan dient die niet met water te worden gebluscht, maar veeleer met zand, daar het water de olie en derhalve de vlam nog meer verspreidt.

Uit de proeven met den lichtmeter genomen bleek, dat de lichtsterkte van eene petroleumvlam tot die van eene bougievlam in evenredigheid stond als 1 tot 9; dat derhalve *ééne* petroleumlamp op denzelfden afstand hetzelfde licht geeft als 9 waskaarsen.

Amersfoort 30 *april.* — Men verneemt dat op de aanbevelingslijst voor de vervulling der openstaande betrekking van regter in de Arr.-Regtbank alhier zijn geplaatst de heeren mrs. H. Croockewit, griffier bij een der kantongeregten te Amsterdam; S. J. T. H. ridder Nedermeijer van Rosenthal, subst.-griffier bij de Arr.-Regtbank te Arnhem, en G. J. M. van Voorthuysen, regter-plaatsvervanger alhier.

Kapelle (Zuid-Beveland) 26 *april.* — De sasput aan den zuidelijken mond van het kanaal te Hansweert is reeds sedert eenige weken ledig gepompt, doch de wellen leveren voortdurend zooveel water, dat met het

heiwerk voor de sluizen nog geen aanvang gemaakt is. Alvorens moet ook de deugdelijkheid der palen door Engelschen onderzocht worden. Te Wemeldinge is het uitgraven van het kanaal sedert eenige dagen met kracht hervat. Drie locomobiles, op verschillende plaatsen gesteld, houden dit gedeelte van het kanaal droog.

Koninkl. en **Ministeriële Besluiten**, enz.

Bij Kon. besluit van 17 dezer wordt met 1 mei a. s. het thans bestaande tarief der veergelden voor het Rijksveer tusschen Willemsdorp en den Moerdijk buiten werking gesteld en vervangen door een nieuw tarief. Bij dit tarief wordt op de gewone vertrekuren het veergeld van overzetten bepaald voor ieder persoon op 15 cents en voor kinderen boven de twee en beneden de tien jaren op 10 cents.

Beschikkende op het verzoekschrift van Jan Pieter Lonbar Petri, te Bloemendaal, en Adriaan Beets, te Haarlem, heeft Z. M. bewilliging verleend op het ontwerp der acte van oprigting der naamlooze vennootschap de Brandverzekering-Maatschappij de Unie, te Overveen.

Raad van State.

Openbare vergadering van de afdeeling voor de geschillen van bestuur, op woensdag den 6 mei 1863, des voormiddags ten 11 ure.

Marine en Leger.

Zr. Ms. schroefstoomkorvet *Medusa*, onder bevel van den kapit.-luit. ter zee jhr. F. de Casembroot, is den 30 januarij jl. ter reede van Ambon ten anker gekomen en heeft den 4 februarij de reis naar Japan vervolgd.

— Gisteren morgen ten 8 ure is het depôt van het 3de regement dragonders, onder kommando van den luit.-kol. Hamming, uit de residentie naar Haarlem vertrokken.

— Naar men verneemt zal de 1ste luitenant M. F. J. Pfaff, van den generalen staf, werkzaam bij de militaire verkenningen te Arnhem, den 1 mei bij het 4de regement dragonders worden gedetacheerd.

— De generaal-majoor Engelbregt, bevelhebber in de 4de militaire afdeeling te Haarlem, is, vergezeld van zijn adjudant, den kapitein van der Schrieck, van den generalen staf, naar Amsterdam vertrokken en zal aldaar verblijven zoo lang Z. M. zich in de hoofdstad bevindt.

Aanbestedingen.

Door de directie der Rijnspoorweg-Maatschappij werd heden te Utrecht publiek aanbesteed: Het doen van herstellingswerken aan het talud, onder den steiger van den Rijnspoorweg, langs de Maas te Rotterdam. Aannemer de heer Volckers, te Dordrecht, voor *f* 8800.

— Door de commissie voor de Staatsspoorwegen heeft heden aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, bij enkele inschrijving, de aanbesteding plaats gehad van het laden en vervoeren van Dordrecht naar Harlingen en het opstapelen ter laatstgenoemde plaats van eene partij van 15,000 stuks dwarsleggers. Daarvoor waren vijf inschrijvings-biljetten ingekomen. De minste inschrijver was de heer M. C. Schram, te Sliedrecht, voor de som van *f* 2950.

— Door de commissie voor de Staatsspoorwegen zullen worden aanbesteed: 1°, op 4 junij, des middags ten 12 ure, het bouwen van eene ijzeren ophaalbrug over de rivier de Mark bij Breda en eenige werken ten behoeve van den spoorweg strekkende van Breda tot Boxtel, en 2°, op 11 junij, des middags ten 12 ure, het maken en leveren van twee honderd stuks stalen halve wissels.

— Den 5 mei aanstaande zal door den eerstaanwezenden officier der genie in de stadsberberg te 's Hage ten derden male de aanbesteding plaats hebben van het eenjarig onderhoud der kazernen, stallen en magazijnen binnen de residentie. De beide vorige keeren werd het werk door den heer A. D. W. Martijn afgemijnd voor de som van *f* 9300.

Regtszaken.

Het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland heeft, bij arrest van heden, uitspraak gedaan in de zaak van 1°, H. Etman en 2°, A. Eisberg te Schiedam, en den eersten schuldig verklaard aan poging tot moedwilligen manslag, en te dier zake veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf, terwijl de tweede, beschuldigd van medepligtigheid, is vrijgesproken.

— De Arrondissements-Regtbank te Amsterdam (Tweede Kamer) werd gisteren geroepen eene belangrijke quaestie van het burgerlijke en handelsregt te beslissen. Het is bekend, dat onze reederijen niet genoeg acht geven op de bepaling van art. 309 van het Wetboek van Koophandel, waarbij is voorgeschreven, dat levering van zeeschepen, hetzij geheel of bij gedeelten, niet anders kan geschieden dan bij acte, overgeschreven in de daartoe bijzonderlijk bestemde openbare registers, even als dit bepaald is ten opzigte van onroerend goed bij art. 671 Burgerlijk Wetboek. Een medereeder had bij notariële acte aan S. een scheepsaandeel verkocht. De verkooper failleerde spoedig daarop, en de Curator dagvaardde den boekhouder tot uitkeering van de uitdeeling. In dit proces intervenieerde de kooper en bestreed de vordering des Curators, op grond van verkregen eigendomsregt. De Curator echter beriep zich op het gemis der overschrijving vóór het faillissement in de openbare registers, overeenkomstig art. 309 koophandel, terwijl hij beweerde, dat de overschrijving na het faillissement den regtstoestand tusschen partijen op den dag van het faillissement niet meer heeft kunnen veranderen. Hetgeen de zaak nog belangrijker maakte, is de omstandigheid, dat het schip en het scheepsaandeel van den gefailleerde in het geheel niet in de openbare registers waren overgeschreven. Het stelsel van den intervenient kwam hierop neder, dat het gemis van inschrijving wel door derden maar niet tusschen kooper en verkooper of den curator, die hem opvolgt, kan worden ingeroepen, en dat, vermits het scheepsaandeel tijdens den verkoop niet was overgeschreven, de verkooper alleen een onligchamelijk regt heeft verkocht, waarop de Curator niet kan terugkomen tenzij door het instellen eener actie tot vernietiging der overeenkomst. Op de pleidooijen van mr. F. Kuyper van Harpen als Curator en mr. J. Pinner voor den intervenient heeft de Regtbank zich bij vonnis met het stelsel van den intervenient vereenigd.

Kerk- en Schoolnieuws.

Uit het vroeger vermelde zestal heeft de algemeene kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Leeuwarden het volgend drietal van predikanten zamengesteld: dd. H. W. Terpstra, te Zaandijk; B. ter Haar Bz., te Nijmegen, en J. van Witzenburg, te Bergen op Zoom. Den 5 mei zal het beroep geschieden.

Door de Broedergemeente te Haarlem is, ter vervulling der vacature ten gevolge van het beroep van ds. G. Hentschel naar Ebersdorf in Saksen beroepen ds. J. Breidel, thans tweede predikant bij die gemeente te Klein-Welke in Saksen, die het beroep heeft aangenomen.

— Door den Raad der gemeente Hoorn is tot hoofdonderwijzeres aan de openbare school voor meisjes aldaar benoemd mejufvr. C. M. Heynis, van Bergen-op-Zoom.

— Morgen, 1 mei, is het 25 jaren geleden, dat de onderwijzer der armschool te Gouda in die betrekking is opgetreden. Deze inrigting mogt zich onder zijne leiding in voortdurenden bloei verheugen en is in waarheid een sieraad van genoemde stad. Toen W. Reuhl den 1 mei 1838 uit eene bijzondere school aldaar werd overgeplaatst, was sedert twee jaren door de onvermoeide zorg der plaatselijke schoolcommissie de school uit diep verval opgebeurd en het aantal leerlingen viermaal grooter geworden. Sedert dat oogenblik heeft Reuhl met onvermoeiden ijver zijne moeijelijke taak met bewonderenswaardige naauwgezetheid vervuld.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Eergisteren morgen is een meisje van 14 of 15 jaren, hetwelk voor hare ouders een boodschap ging doen, waarschijnlijk door het onvoorzigtig loopen op den wal, op het Rapenburg nabij de Groene brug te Leyden in het water geraakt. Toen men het ongeval bemerkte was zij reeds naar het midden geschoten en zinkende. Op het hulpgeroep schoot de veldwachter der gemeente Leyderdorp J. Verstraten, die eenige oogenblikken te voren dien weg was langs gegaan, toe. Hij aarzelde niet, slechts zijnen sabelkoppel afgedaan hebbende, zich geheel gekleed te water te begeven, en had het geluk het zinkende meisje te vatten en van een, naar het scheen, wissen dood te redden. Het meisje en ook haar redder bevinden zich thans zeer wel.

— Ll. zondag zijn door militairen te Vught baldadigheden gepleegd, waarbij een korporaal met zijnen sabel den kastelein van den Acker een hevigen houw in het aangezigt toebragt, waardoor de neus letterlijk in tweeën werd gekloofd.

V A R I A.

Abd-el-Kader in de woestijn van Suez. — L'Isthme de Suez heeft het vleijend schrijven van den Emir aan den heer de Lesseps, om hem zijnen dank te betuigen voor de gemakken die hem verschaft zijn op zijne reize naar Caïro, in het doortrekken van het maritime kanaal in zijne geheele lengte tot aan het meer Timsah, bekend gemaakt.

„Gedurende deze reis, — zegt het oude Arabisch opperhoofd, — heb ik zaken gezien, verschuldigd aan uwe vruchtbare gedachten, aan uwe wijsheid en uwe verhevene denkbeelden; zaken die de groote Alexander niet kon voltooijen, waardoor mij de waarheid van het spreekwoord voor den geest kwam: *De ouden hebben veel te doen gelaten aan het nageslacht.*

„Door de landengte tusschen de twee zeeën door te snijden, zijt gij een tweede Arsmeds, die dezen grooten arbeid ondernam onder de regering van Ptolemeus III, bijgenaamd *de Vriend van den Vader.* Deze landengte bleef geopend tot aan de regering der Cesars, die ze weder aanvulden, ten einde te beletten dat hunne vijanden tot hen doordrongen.

„Eveneens zijt gij de vierde van diegenen die het ondernamen om de wateren van den Nijl tot aan Suez te doen komen, en die de schepen in de gelegenheid stelden er heen en weder te varen.

„De eerste die dit werk volbragt was Totis, een der Egyptische Koningen, die te Memphis zetelde, en die een tijdgenoot was van Abraham.

„Later werd dit kanaal, dat onbruikbaar was geworden, op nieuw gegraven door Exdromanes, een der Grieksche Koningen na Alexander.

„Andermaal onbruikbaar geworden, werd dit zelfde kanaal op nieuw gegraven door Omar-ebn-el-Ass, en het was door hem, dat de scheepvaart tot aan Suez hersteld werd gedurende een tijd van meer dan honderd dertig jaren, tot aan de troonsbeklimming van den Kalif Mansour, van de Abassiden, die dit kanaal deed digtwerpen. En ziedaar gij, excellentie, de vierde.

„God heeft u de twee glories en de twee verdiensten voorbehouden, om te gelijker tijd het maritieme kanaal en het zoetwater-kanaal te graven."

(Overgenomen uit de *Cosmos*, Revue encyclopédique hebdomadaire des Progrès, des Sciences etc., 20 febr. 1863.)

Kunstnieuws.

Voor ieder, die belang stelt in de geschiedenis der Hoogduitsche Opera ten onzent, hebben de heeren Modes en Henneberg, beide aan die instelling verbonden, een nuttigen arbeid verrigt, welke door den druk is openbaar gemaakt onder den titel van: „Repertoir und Personal Verzeichniss der Deutschen Oper von 1860—63" u. s. w.

Behalve eene naauwkeurige opgave van de verschillende leden van het Comité gedurende de drie tooneeljaren, en van alle personen, aan de directie verbonden, vindt men hier eene lijst van de achtervolgend medegewerkt hebbende zangers en zangeressen, het koor- en het orchest-personeel enz. Daarenboven behelst dit boekje eene statistiek van al de ten tooneele gevoerde opera's, eerstens naar volgorde der data en voorts verzameld onder het hoofd der componisten, zoodat met een oogopslag het geheele repertoire kan worden overzien. Aan het slot is een net gesteendrukt plan van alle zitplaatsen in den schouwburg toegevoegd, hetwelk den opera-bezoekers ook het bespreken van plaatsen kan vergemakkelijken.

Uit deze inhoudsopgave blijkt genoegzaam met hoe veel zorg de vervaardigers zich hebben gekweten van de taak die zij op zich namen. Gaarne vestigen wij de aandacht op dit werkje en wenschen er hun een ruim debiet van toe.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag 30 April.

Aan de orde is de voortzetting van de beraadslagingen over het wetsontwerp *tot afkoopbaarstelling der Tienden.*

De heer *van Nispen van Pannerden* is van oordeel, dat het bekende Keizerlijk decreet van 1813 nog bestaat. En nu is bij hem de vraag gerezen, of deze wet billijker en doelmatiger is dan dit decreet. Bij deze wet zoowel als bij het decreet werd aan den pligtige het regt gegeven om afkoop te vorderen, maar daartegenover staat het regt van den tiendheffer om te vorderen dat de schuldpligtigheid *in natura* worde vervangen door eene schuldpligtigheid in geld. Hij keurt ook af, dat niet de afkoop van elk stuk gronds afzonderlijk is toegelaten. Bij geheele tiendblokken is de afkoop in den regel onuitvoerbaar. In de streken, waar spreker naauwkeurig bekend is, bevinden zich dikwijls onder de tiendpligtige gronden grondeigendommen, welke aan vijftig, honderd of meer grondeigenaars behooren. Het tijdstip, hetwelk voor den een tot afkoop geschikt is, is voor een ander daartoe minder gunstig. Maar in ieder geval kan hij zijne goedkeurende stem aan deze voordragt niet hechten, omdat zij naar zijn oordeel de tienden bestendigt.

De heer *Sassen*, zelf tiendheffer geworden, heeft, afgescheiden van zijn oordeel als Volksvertegenwoordiger, ook eigenbelang geraadpleegd, en dat belang heeft hem versterkt in zijne overtuiging, dat deze wet moet worden aangenomen. En indien hij op de aanneming aandringt, dan is het niet enkel omdat daardoor voldaan werd aan de behoeften van den landbouw, maar ook omdat daardoor het regt van den tiendheffer bevestigd wordt; omdat hij onttrokken wordt, gelijk de heer van Nispen zelf erkende, aan den wisselvalligen strijd over het decreet; omdat daardoor zal worden opgeruimd de hefboom, die zoo dikwijls zonder grond agitatie bij de tiendpligtigen heeft opgewekt. Niets acht hij meer duister dan den oorsprong van het tiendregt; maar dit zal men niet ontkennen, dat aan de vestiging daarvan altijd dwang, hetzij gewetensdwang, hetzij dwang door den Souverein opgelegd, ten grondslag ligt, en de vrije Fries heeft misschien die benaming voor een groot deel ook daaraan te danken, dat hij zich tegen dien dwang heeft weten te beschermen. Hij bestrijdt het grondwettig bezwaar en dat ontleend aan het gemis van het beginsel van wederkeerigheid. Hoe zal de heffer zich met alle kleine grondeigenaars in betrekking stellen om tot den afkoop te geraken? Hij zou zich velerlei kosten en moeite moeten getroosten, welligt meer dan zijn tiendregt waard is. Wat de uitvoerbaarheid der wet betreft, ontkent hij niet dat de wet vele gebreken heeft, welke den afkoop zullen bemoeijelijken; maar hij beschouwt deze wet als eene proef, die men wagen moet, omdat geene Regering in den tegenwoordigen stand der zaak eene betere voordragt zal kunnen doen.

De heer *van der Lek de Clercq* deelt niet de meening van den vorigen spr., dat deze wet strekt tot bevestiging van het regt der tiendheffers. Hij verwacht die handhaving van den regter, maar indien hij deze wet zal afstemmen, dan is het omdat hij van oordeel is dat deze wet geen doel zal treffen. Hij acht haar onuitvoerlijk en onbillijk. Over het grondwettig bezwaar, door den heer Sassen spitsvondig wederlegd, zou hij anders bereid zijn heen te stappen. Hij had de voorkeur gegeven aan het denkbeeld van den heer Sasse van Ysselt, om de tienden door den Staat te doen overnemen, en legt een geheel plan bloot, volgens hetwelk hij meent dat dit zou kunnen geschieden.

De heer *Cremers*, die tweemalen vóór eene wet tot afschaffing van het tiendregt heeft gestemd, is thans in aarzeling of hij daaraan zijne goedkeurende stem zal kunnen geven. Het grondwettig bezwaar kan hij niet deelen, terwijl hij ook nimmer eene wet zou kunnen aannemen, welke uitging van het denkbeeld van den heer van der Lek de Clercq. In Duitschland was dit mogelijk, waar het tiendregt verbonden was met heerlijke, feodale regten, maar deze zijn hier te lande afgeschaft. Maar zijn bezwaar is, dat in deze wet is gebragt een amendement van den heer Poortman, van groote beteekenis, waarop echter de wet niet is gebouwd, zoodat het op twee verschillende beginselen rust.

De heer *van Eysinga* had bij de vorige behandeling twee wenschen geuit: 1°, dat de Regering zich deze zaak zou aantrekken; 2°, dat het haar zou gelukken eene betere regeling te verkrijgen. Aan den eersten wensch is z. i. voldaan, niet aan den tweeden, en daarom zal hij het ontwerp afstemmen, waarin hij nog grootere gebreken ontwaart dan in het vorige.

De heer *Tonckens* acht in het verband tusschen artt. 1 en 18 der wet een onoverkomelijk bezwaar gelegen tegen hare aanneming.

De *Minister van Justitie* wijst in den aanhef zijner rede op de overdrijving, welke bij de uiteenzetting der bezwaren heeft bestaan. De Minister is vijand van overdrijving; maar niet te ontkennen is het, dat de tiendlast zwaar op den landbouw drukt. Bij al onze naburen is dit regt afgeschaft; de bestrijders zelven ontkennen niet den druk van den last. Men vergist zich dus, als men zegt dat door de beweging van 1848 de zucht tot afschaffing is ontstaan; lang reeds vóór dien tijd was die zucht algemeen. De Min. toont aan dat reeds meer dan zeventig jaren geleden, hier te lande de wensch werd geuit; ja dat in de zeventiende eeuw over deze last geklaagd is, is hem uit de litteratuur van het regt gebleken. Het bewind wil wel degelijk de nijverheid helpen en de nationale welvaart bevorderen, maar wil dat doen door een behoedzamen zachten maatregel, niet op doortastende wijze.

Een krachtige maatregel ware de afkoop van Staatswege; maar behalve dat daardoor een groot bezwaar op de schatkist werd gelegd, is de Minister van meening dat het hier altijd een tak van particuliere nijverheid geldt en dat het de pligt der Regering is, te zorgen dat de nijverheid zich vrij ontwikkele. Hare taak is het niet, die zorg op zich te nemen, maar die over te laten aan de particuliere veerkracht. Wij zijn zoo verre niet van het tijdperk, waarop het Staatsalvermogen werd gepredikt en daarvan heeft men de nadeelige gevolgen kunnen zien.

De Minister wil met den heer van der Heim over den oorsprong der tienden niet twisten. Dit wil hij enkel zeggen, dat zeer weinigen de stelling van dien spr. onderschrijven.

De Minister treedt thans in eene wederlegging der bezwaren:

1°, *de ongrondwettigheid.* Sedert 1855 werd dit bezwaar geopperd, dat langzamerhand echter zijn gewigt verloor, zoodat het bij de laatste beraadslagingen ter naauwernood is aangevoerd. Art. 147 geldt alleen in geval van willekeurige aanranding van den individuelen eigendom. Dat is hier het geval niet. Waar het regeling van regten betreft, regeling juist met het doel, om aan den eigenaar het volle genot van zijn eigendom te verzekeren, is art. 147 niet van toepassing. Dat is geene beperkte uitlegging, maar de natuurlijke, de eenig ware uitlegging. En deze Kamer heeft dezelfde meening aangekleefd bij de aanneming der wet op de emancipatie der slaven. Moest de opvatting van den heer van der Heim opgaan, dan vraagt de Min., is die eigendom niet *ook* onder den waarborg der Grondwet begrepen?

2°, *het gemis van het beginsel van wederkeerigheid.* Wat, vraagt de Minister eerst, wat zou het gebaat hebben, indien het beginsel in deze wet was aangenomen? De andere Kamer zou er zich nooit mede vereenigd hebben. Bij eene vorige behandeling werd het amendement van den heer de Brauw, dat het beginsel in de wet wilde opnemen, met 48 tegen 13 stemmen verworpen. Bij de jongste behandeling heeft die spreker geene poging beproefd om dat stelsel wederom in de wet te doen opnemen, maar een beperkt amendement voorgedragen, dat met 45 tegen 16 stemmen verworpen werd. Maar al had het kunnen baten, de Minister zou het niet hebben kunnen voordragen. Want welke argumenten worden voor de wederkeerigheid aangevoerd? De billijkheid; maar juist de billijkheid en meer dan de billijkheid, het regt, verzet zich tegen dit beginsel. Tusschen het standpunt van den heffer en den pligtige bestaat niet de minste gelijkheid. In het geheele tiendregt is de tiendheffer passief; waarom hem bij den afkoop actief te maken? De heer Boreel dringt op dit beginsel aan om faciliteit aan den pligtige te verzekeren, maar die is bij deze wet mogelijk. Afkoop geschiedt in den regel bij minnelijke schikking; alleen bij weigering wordt de tusschenkomst des wetgevers gevorderd. De Minister betoogt dat het ontwerp geheel in overeenstemming is met het burgerlijk regt, beantwoordt breedvoerig den heer van Nispen, en toont aan dat die spreker art. 4 van dat decreet heeft voorbijgezien. Ook zegt de Minister dat indien dat decreet zoo voordeelig is, het toch wel te verwonderen is, dat daarvan geen gebruik is gemaakt. Zagen de tiendheffers voordeel in het decreet, waarom daarvan dan geen gebruik gemaakt? De ondervinding pleit zeker niet voor het voortreffelijke van het decreet. Verder beantwoordt de Minister den heer van Nispen op zijne vragen betrekkelijk krijtende tienden, den vijftienjarigen grondslag, en andere.

3°, *het bezwaar van onuitvoerbaarheid.* De Minister erkent dat niet dadelijk van deze wet algemeen gebruik zal worden gemaakt, maar dit zal langzamerhand geschieden. Het voorbeeld zal werken en de eene tiendheffer zal niet bij den anderen wenschen achter te blijven. De Minister wijst op de nadeelen eener afstemming. Vermeerdering van procedures zal wel het gevolg zijn van afstemming, niet van aanneming der wet. Juist bij de twijfelachtige kansen van het regtsgeding zal de afkoop van het tiendregt het proces voorkomen.

De heer *van Nispen* houdt zijne bezwaren vol.

De heer *van Swinderen* wil geen nieuw element in de discussie brengen, maar verheugt zich dat het initiatief in deze aangelegenheid door de Regering is genomen. Hij vertrouwt dat, indien het mogt blijken dat deze wet aan de leemten leed, die men in deze Kamer daaraan toeschrijft, de Regering het werk niet zal laten varen, maar ijverig zal bevonden worden om voorstellen tot verbetering aan de Vertegenwoordiging voor te dragen. Wat hem de wet doet aannemen, is vooral het zoo gewenschte beginsel van afkoopbaarstelling der tienden tot wet te zien verheven.

De *Minister van Justitie* beantwoordt nog de heeren Cremers, van der Heim en van Nispen. De Minister achtte levering niet noodig en stelde tiendregt met vruchtgebruik gelijk, welke zich door consolidatie vereenigde. Nu het beginsel der levering in de wet is gebragt, moet de Regering het beginsel toepassen. Bezwaren zijn aan die toepassing niet verbonden.

Geen der leden meer het woord verlangende, wordt het wetsontwerp, in stemming gebragt, **verworpen** met 23 tegen 13 stemmen.

Voor: de heeren Rijsterborgh, Sassen, van Andringa de Kempenaer, Fransen van de Putte, de Villers de Pité, van Meeuwen, van Beeck Vollenhoven, Beerenbroek, Nobel, Viruly, Michiels v. Kessenich, Schimmelpenninck van der Oye en van Swinderen.

Tegen: de heeren Bosch van Drakestein, van Rhemen van Rhemenshuizen, Quintus, Cremers, Taets van Amerongen, 't Hooft van Benthuyzen, v. Weel, Hartevelt, v. Eysinga, Tonckens, van der Heim, van der Lek de Clercq, van Aylva van Pallandt, Hartsen, Huydecoper van Maarsseveen, van Wessem, van Sasse van Ysselt, Blankenheym, Boreel van Hogelanden, van Heeckeren van Wassenaer, van Nispen van Pannerden, van der Oudermeulen en de Voorzitter.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet tot *goedkeuring van eene schikking tot wijziging van het verdrag van handel en scheepvaart met Frankrijk.*

De heer *Hartsen* komt terug op het bezwaar reeds in de Tweede Kamer gemaakt, en ook in het verslag dezer Kamer vermeld, dat deze schikking misschien later verhooging van belasting op het gedistilleerd kon beletten. In deze schikking is toch bepaald: „les droits d'accise et d'octroi sur les alcools importés de France aux Pays-Bas ou des Pays-Bas en France, ne pourront être supérieurs à ceux qui grèvent, dans chacun des deux pays, les produits similaires de fabrication indigène." Als spreker nu let op de termen van een dergelijk tractaat tusschen Frankrijk en België gesloten, dan is daarbij uitdrukkelijk voorzien, in het geval dat de accijns verhoogd kan worden. Maar dergelijke reserve komt in deze schikking niet voor.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* antwoordt, dat het doel van dit tractaat niet is om eenigzins de bevoegdheid der Nederlandsche Regering te belemmeren om later den accijns op het gedistilleerd te verhoogen. Het doel is alleen om te bepalen, dat de buitenlandsche alcohol nooit hoogeren accijns zal betalen dan de inlandsche. — Wat het Fransch-Belgisch tractaat betreft, waarop de vorige spreker zich beroept, daar was eene bepaling noodig dat de belasting verhoogd kan worden, omdat in dat tractaat verschillende artikelen genoemd zijn, die soms meer of minder moeten worden belast. Dit nu is hier niet het geval, en daarom is dergelijke bepaling hier ook onnoodig.

Nadat de heer *Hartsen* en de *Minister van Buitenlandsche Zaken* nog nader het woord hadden gevoerd, wordt het ontwerp in stemming gebragt en **aangenomen** met algemeene (36) stemmen.

De beraadslagingen worden thans geopend over het ontwerp van wet tot *regeling van het middelbaar onderwijs.*

De heer *van Beeck Vollenhoven* zegt, dat het hem moeite gekost heeft zich te verplaatsen op het terrein, waarop de Regering zich bij dit ontwerp heeft geplaatst. Zoo hij echter in dit ontwerp de opname van het gymnasiaal onderwijs mist dan maakt hij daarvan aan de Regering geen andere grief dan een verschil van gevoelen in de opvatting der grondwet. Hij vreest echter dat dit ontwerp eene vermeerdering van kosten voor de gemeenten zal ten gevolge hebben, en dit is zijn groot bezwaar tegen dit ontwerp. Als men toch dit ontwerp aanneemt, dan praejudiceert men daardoor ook het beginsel, dat men later aan de gemeenten de verpligting kan opleggen om ook in de kosten van het gymnasiaal onderwijs te voorzien. Hij gelooft bovendien dat de kosten voor het onderwijs veel meer zullen zijn dan de Regering raamt, en dat dus het practisch bezwaar tegen het theoretisch schoone zal opwegen. Wordt nu dit bezwaar weggenomen, dan zal een zijner hoofdbezwaren tegen dit ontwerp zijn vervallen. Hij zegt een zijner hoofdbezwaren, omdat hij zich ook nog niet vereenigen kan met de uitlegging, door den Minister van Binnenlandsche Zaken gegeven betreffende het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers op de scholen, die van Rijkswege zullen worden ingesteld.

De heer *van Andringa de Kempenaer* verklaart dat, hoe gaarne hij wenschte mede te werken tot de regeling van het middelbaar onderwijs, hij echter deze wet niet kan aannemen. Hij wil het onderwijs gaarne bevorderen, maar met vrijheid. En dit beginsel, zoo mede dat van de zelfstandigheid der gemeenten, acht hij door deze wet niet betracht. De huishoudelijke belangen der gemeenten mogen niet uit de residentie worden geregeld en gecentraliseerd. Dat ligt niet in, dat is in strijd met de gemeentewet (art. 134). Een ander punt is, dat, als hij al toegeeft dat het moeijelijk is om de Latijnsche scholen onder het middelbaar onderwijs te rangschikken, op grond van gemoedsbezwaren, hij dan toch niet verwacht had dat de polytechnische school ook tot die cathegorie gebragt zou zijn. Deze behoort z. i. tot het hooger onderwijs. Overigens ziet hij ook veel bezwaar in de hooge kosten, doch refereert zich daaromtrent aan den heer van Beeck

De Godsdienstoefeningen

der **Deutschen Evangelischen Gemeinde** zullen, te beginnen met aanstaanden Zondag den 3 Mei, voortaan gehouden worden in de Zaal der MAATSCHAPPIJ tot Nut van 't Algemeen, Oppert, 6, n.° 198.

Het BESTUUR der **Werkinrigting voor hulpbehoevende Blinden** geeft kennis, dat de

VOORWERPEN,

welke als Prijzen bij de laatst gehoudene **Verloting** getrokken zijn, nog kunnen ***afgehaald worden***, van den 1 tot 14 MEI, des morgens van 9 tot 12 ure, ten huize van den President, Hoogstraat, wijk 10, n.° 80.

Namens het Bestuur,
E. DEKKER, *President.*
M. RETEMEIJER, *Secretaris.*

Rotterdam 30 April 1863.

Stoom-Sleepdienst.

De COMMISSIE van TOEVOORZIGT over de **Sleepdienst van den Heer F. SMIT**, gevestigd te Hellevoetsluis, geeft hiermede kennis, dat het

Tarief van Sleeploonen

met ***Twintig per cent is verminderd***, ingaande heden, en dat Exemplaren van het alzoo gewijzigde Tarief zijn te bekomen bij de Agenten te Hellevoetsluis en Brouwershaven, en ten Kantore van den Secretaris alhier, Groote Draaisteeg, wijk 1, n.° 89.

Rotterdam, 1 Mei 1863.

Namens de Commissie voornoemd,
D. DUNLOP, *President.*
H. C. BICKER CAARTEN, *Secretaris.*

De Ondergeteekende geeft hiermede kennis, dat hij op heden zijnen **HANDEL** in

Wijnen en Steenkolen

heeft ***Overgedaan*** aan zijnen Zoon **GERARDUS JOHANNES VERBURGH G. D. Zn.**, en neemt tevens de vrijheid, onder dankbetuiging voor het zoo vele jaren genoten vertrouwen, zijnen Opvolger beleefdelijk aan te bevelen.

Rotterdam 1 Mei 1863. G. D. VERBURGH.

Ingevolge bovenstaande Kennisgeving heb ik hiermede de eer te berigten, dat ik den **HANDEL** in

Wijnen en Steenkolen

van mijnen Vader den Heer G. D. VERBURGH heb ***Overgenomen***, en op mijn naam en voor mijne privé rekening zal ***Voortzetten***, blijvende ik mij in hetzelfde vertrouwen aanbevelen, hetwelk mijn Voorganger zoo vele jaren heeft mogen ondervinden.

Rotterdam 1 Mei 1863. G. J. VERBURGH G. D. Zn.

Pro Deo. — Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank van Rotterdam, gewezen den 29 April 1863, is, ten verzoeke van JACOBA SOEK, thans verblijf houdende te Bergschenhoek, haar Huwelijk met ADRIANUS VAN DIJK, te Lekkerkerk, verklaard te zijn **ontbonden door Echtscheiding**, met al de gevolgen van dien.

CASTANIEN. *Procureur.*

Ter genezing van de meest ingewortelde rhumatiek, rhumatische tand-, hals- en hoofdpijn, rhumatische kramp en aandoeningen in den rug, in de zijde enz., bestaat er tot heden geen heilzamer en tevens goedkooper middel dan de eenig, onnavolgbare en krachtig werkende

ABSHAUBBIN'S OF ANTI-RHUMATISCHE WATTEN.

Het nut dat zij alom gestigt hebben is groot, en trekken daarom de aandacht van iedereen tot zich, ook van de geneeskundigen, die dezelve tegen genoemde kwalen zeer aanbevelen. De uiterst goedkoope prijs van slechts 30 Cents per blad zal ook niemand terug behoeven te houden, om zich aan eene proefneming te wagen, wanneer men slechts zorgt zich de echte aan te schaffen, kenbaar aan de onderteekening der blaauwe omslagen (waarop de gebruiksaanwijzing en de namen der 200 Depôthouders voorkomen), door den Bereider en Hoofd-Depôthouder

A. BREETVELT Az.,
Delft, Groote Markt, naast de Waag,

die deze Watten o. a. verkrijgbaar heeft gesteld:

Te Rotterdam uitsluitend bij J. H. Keller, Weste Wagenstraat; A. Reynardt, Hoogstraat, bij het Oostplein, en verder te

's Bosch, J. B. v. Ravesteyn.
Breda, Wed. M. Sweep.
Bergenop Zoom, M. Smeur.
Geertruidenberg, P. K. J. Koene.
Eindhoven, Mej. de Wed. T. Mennen.
Tilburg, Wassen van der Knikker.
Helmond, W. van Asten.
Heusden, S. de Heer.
Rosendaal, van Loon v. d. Biggelaar.
Steenbergen, A. Bak.
Boxtel, Mej. S. M. Swinkels
Oosterhout, Mej. J. H. de Jong.
Klundert, L. Loozen.
Prinsland, Wed. C. F. Burgers.
Grave, J. A. Walter.
Waalwijk, Erve A. Witlox.
Ravesteyn, Wed. A. Dekkers
Schijndel, Mej. de Wed. A. A. Knikknie & Zn.
Veghel, Mej. de Wed. W. Kuypers.
Veen (bij Heusden), J. B. Branderhorst.
Maastricht, M. Janssen Meys
Venlo, C. G. Vöcke.
Roermond, Schrenzs-Gerard
Gennep, W. E. G. Noman.
Heerlen, Mej. de Wed. H. Weijsthorst.
Weert, Mej. [illegible] Princen.
Assen, [illegible] Wijk.
Meppel, E. [illegible]
Koevorden, [illegible] Coevorden.
Hoogeveen, J. [illegible] Wolde Jr.
Noord-Berge, B. v. Wieren.
Leeuwarden, J. Marcus Jr.
Heerenveen, Casper Fischer en Zn.
Gorredijk, Gebr. Hes.
Bolsward, C. Stockman.
Harlingen, E. B. Winkeler.
Sneek, G. Veerkamp.
Oosterwolde, A. C. Faber.
Dokkum, J. G. Preller.
Franeker, J. L. Tombroek.
Workum, J. Kalverboer.
Akkrum, Sj. Wiebrens Wieling.
Wolvega, C. A. Faber.
De Lemmer, C. G. Reitsma.
Groningen, Feldbrugge & Co
Winschoten, W. Groeneveld
Veendam, B. Vroom & Co.
O. PekelA, J. T. Feldbrugge.
Appingadam, T. R. v. Dam.
Delfzijl, F. A. Hoff.
Hoogezand, Mej. de Wed. B. Ruding.
Sappemeer, J. B. Wekenborg.
Stads-Kanaal, S. Bakker.
Noordbr., W. B. Thedinga.
Wildervank, J. G. Swart.
Nieuwolda, H. J. v. Alken.
Loppersum, S. Tuuk.
Arnhem, F. A. Stroetman.
Nijmegen, Wed. G. van Merkensteyn.
Tiel, W. F. Stierhout.
Zutphen, H. van Eck.
Z.-Bommel, J. v. Giessen.
Doesborgh, H. Boese.
Harderwijk, Mej. de Wed. Fischer.
Culemborg, C. M. G. Blancke
Apeldoorn, A. H. Hooijer.
Wageningen, F. Dierkes.
Winterswijk, Mej. Hofman.
Nijkerk, E. van Esveld.
Ede, H. J. Regterschot.
Zevenaar, E. M. Albers.
Groenlo, J. H. Huysken.
[illegible]ulo, Meijer Elzas.
[illegible], Mej. Spaen.
[illegible] H. ten Broek.
Vo[illegible] J. Weijers.
Oord, [illegible]
Varseveld, [illegible] Bruin.
Dieren, E. [illegible]

MARSEILLE-BATAVIA-SHANGHAI-
OVERLANDMAIL
der MESSAGERIES IMPÉRIALES.

Vertrek van MARSEILLE den 19 van elke Maand.

TRANSPORT van PASSAGIERS, GOEDEREN en SPETIE.

VASTE DOORVRACHTEN en DIRECTE CONNOSSEMENTEN van ***Rotterdam*** tot ***Batavia*** en ***Shanghai.***
GEREGELDE AANSLUITING te ***Singapore*** voor ***Batavia.***
Aan GOUVERNEMENTS AMBTENAREN wordt eene **belangrijke reductie** toegestaan.
Tot Inschrijving van PASSAGIERS en GOEDEREN en het verkrijgen van alle Inlichtingen adres bij

SMITH & Co., te Rotterdam.

HOLLANDSCHE SPOORWEG.

Op Vrijdag 1 Mei aanstaande

ZAL AANVANGEN DE

ZOMERDIENST,

volgens de **DIENST-BILLETTEN,**
aan alle **STATIONS** en **BESTELKANTOREN** verkrijgbaar
(Prijs *15 Cents* per Groot en *2 Cents* per Klein BILLET).

RETOUR-BILLETTEN

worden op **ZON-** en algemeen erkende **FEESTDAGEN** tegen ***veel verminderde Vracht*** **uitgegeven.**

De TELEGRAAF-KANTOREN

zijn op alle **HOOFD-STATIONS** gedurende den geheelen dag Geopend.

Amsterdam, 23 April 1863.

De Administrateur.
J. W. BAKE.

SOOLBAD NAUHEIM

bij Frankfort a/d. Main.

De **Nauheimer Sooltermen**, rijk in koolzuurstof, die reeds zulk eene aanzienlijke vermaardheid verkregen hebben, worden zoowel tot drinkkuren als tot badkuren gebezigd. De beide naast de schoone, nieuw gebouwde Drinkhal gelegen Drinkbronnen, de **Koerbronnen** en de **Zoutbronnen**, met eene temperatuur van 17 °/₀ R., onderscheiden zich door hare helderheid, haren aangenamen smaak en door haar gasgehalte. De Koerbron heeft een ligter, de Zoutbron een sterker afvoerende kracht. De eerste wordt met regt met de *Kissinger Ragotzy* gelijk gesteld. — De drie heerlijke bronnen om te baden, de wijd beroemde **NAUHEIMER SPRUDEL**, van resp. 29, 27 en 23 °/₀ R. natuurlijke warmte, met 4 °/₀ Zoutgehalte en zeer rijk aan Koolzuurstof, worden niet alleen tot het nemen van Baden maar ook tot alle soorten van Douches gebezigd en leveren zulk een rijk materieel tot Koolzuredouches, als men niet ligtelijk aan andere bronnen vinden zal. Door de inrigtingen der Bronnen, Leidingen en Badhuizen bestaat de mogelijkheid, die anders nergens in *Duitschland* bestaat, *om de* **natuurlijke** *warmte der baden, die tusschen 22 en 29 °/₀ bedraagt, te wijzigen.*

De Drinkbronnen zoowel als die welke tot Baden gebruikt worden, vinden hare aanwending: bij alle vormen van *Scrofula*, inzonderheid bij Scrophulose Huiduitslag en Flechten, bij Scrophulose Zweeren en Beenpijnen; verder bij *Rheumatische ongesteldheden en Jicht;* bij Chronische ongesteldheden van den onderbuik, *Haemorroiden*, uitzetting van lever en milt; bij ziekten van den uterus, onvruchtbaarheid en zenuwziekten van verschillenden aard; eindelijk bij verouderde Syphylitische aandoeningen.

Nauheim vereenigt met de werkzaamheid zijner wateren de aangenaamheden, welke de meest bevoorregte Baden van het Rijndal aanbieden. In den *Provisioneele Koerzaal*, de Conversatie-, Bal-, Concert-, Lees- en Speelzalen, treft men dagelijks een uitgezocht gezelschap aan. Het **Orchest**, uit degelijke Toonkunstenaars zamengesteld, onder de leiding van den Kapelmeester EDMUND NEUMANN, laat zich 's morgens aan de Bronnen en 's avonds in den Tuin van den Koerzaal hooren, terwijl gedurende het Saizoen onophoudelijk Bals en Concerten plaats hebben. In de Hôtels vindt de vreemdeling een voortreffelijk table d'hôte en restaurants à la carte.

Nauheim is 10 Minuten van de Mineraalbronnen en de Koudwatergeneesinrigting te Schwalheim verwijderd, welke door den Heer Doctor Louis Fleury, Professor der Mediesche Faculteit te Parijs, voormalig eersten geneesheer der Koudwatergeneesinrigting te Bellevue nabij Parijs, gedirigeerd worden.

De Salons zijn sedert 1 April geopend.

Nauheim is door middel van den Main-Weser-Spoorweg 55 Minuten van Frankfort verwijderd.

TERSTOND TE HUUR
een PAKHUIS,

aan de Willemskade, boven den hoogst bekenden Vloed, tegen *f* **45** per maand. Te bevragen bij A. VAN DER POT.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM en BERGEN,

via HULL.

De Stoomboot **ANNA**, Kapit. J. B. ALTONA, zal van hier naar **BERGEN** (*via Hull*) vertrekken DONDERDAG 7 Mei, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten *D. BURGER & ZOON.*

STOOMBOOTVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en HULL.

Voor Passagiers en Goederen.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL**, Kapitein J. LEETHAM, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **aanstaanden Zaturdag, des namiddags.**

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

DEPOT van THEE.

De **THEEËN** uit het Thee-Magazijn van **JAN VAN REES & ZOON**, te *Zwolle*, uitmuntende door Kracht, Geur en bovenal door Waterhoudendheid, zijn voortdurend in verzegelde Pakjes van 2½ en 5 Ons, voorzien van Stempel, Prijs en Nommer, verkrijgbaar bij *C. J. W. SNABILIÉ*, Grootemarkt, n.° 148, te Rotterdam, alwaar Prijs-Couranten te bekomen zijn.

Openbare Verkooping,

onder HEENVLIET,

in het Logement van den Heer VAN DER GRAAF, aan de Nieuwesluis, bij Veiling 12 Mei 1863, bij Afslag 19 Mei, beide dagen 's middags 12 ure, ten overstaan van den Notaris te Brielle *D. A. KRAIJENHOFF VAN DE LEUR*, van den

WIND-KORENMOLEN,

met **TOEBEHOOREN** en **WOONHUIS**, staande en gelegen in de gemeente Heenvliet, aan den Wieldijk, sectie B, ns. 308 en 1204, groot 2 Roeden 46 Ellen. Te aanvaarden 1 Augustus 1863. Inmiddels **uit de Hand te Koop.**

SUIKER-VEILING

DER

Nederlandsche Handel-Maatschappij,

te ROTTERDAM, op DINGSDAG den 12 MEI 1863,

VAN ONGEVEER:

32,000	Kranj.	en Kanass. **JAVA SUIKER,**	liggende te	ROTTERDAM;
190	Vaatjes			
25,400	Kanassers	DITO,	„ „	AMSTERDAM;
5,400	„	DITO,	„ „	DORDRECHT;
5,100	„	DITO,	„ „	SCHIEDAM;
2,700	„	DITO,	„ „	MIDDELBURG.
71,700	Kranj. en Kanass.			

Amsterdam 15 April 1863.

BOEKVERKOOPING,

door en ten Huize van den Boekverkooper **J. F. E. SCHWAEBE**, des avonds ten 7 ure.
HEDEN en MORGEN te zien van **10** tot **2** ure.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN*, residerende te Rotterdam; als last hebbende van hunne Principale, zijn van meening om, op Woensdag den 13 Mei 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Geldersche kade te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een extra hecht, sterk, welbetimmerd en goed gesitueerd

WINKELHUIS,

met **BOVENWONING** en **ERVE**, staande en gelegen aan de noordzijde van den Haringvliet, op het eiland Schoonderloo te Rotterdam, wijk 12, n.° 75, Kadaster sectie F, n.° 23.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1863 op *f* 15.44.

Te aanvaarden den 1 Junij 1863.

Het te veilen Pand zal kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, mits men voorzien zij van een Permissiebillet, door een der voornoemde Notarissen afgegeven, te wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

MARINE.
Openbare Aanbesteding,

bij Inschrijving, aan 's Rijks Werf te *Hellevoetsluis*, op *Maandag den 4den Mei* 1863, des middags ten *twaalf* ure, tot het **MAKEN** van een **LABORATORIUM**, op 's Rijks Werf bovengenoemd.

De Bestekken en Voorwaarden liggen van heden af ter lezing bij het Departement van Marine te *'s Gravenhage*, bij de Commissarissen des Konings in de Provinciën *Noord-Braband, Gelderland, Overijssel* en *Friesland*, bij de Gemeentebesturen van *Rotterdam* en *Dordrecht*, ter Secretariën bij de Directiën der Marine te *Willemsoord, Vlissingen* en *Amsterdam*, en ten Kantore van den Hoofd-Ingenieur der Marine te *Hellevoetsluis*, bij wien tevens, des verlangd wordende, nadere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De Inschrijvings-Billetten zullen moeten geschreven zijn op *gezegeld papier*, waarin geene ongewaarmerkte doorhalingen of veranderingen, noch bij-conditiën mogen worden gemaakt en eene naauwkeurige opgave van den Prijs, *voluit* geschreven, moeten bevatten, waarvoor men voorschreven Werk wil aannemen; vervolgens zullen die Billetten moeten vermelden de Namen en Handteekeningen der Inschrijvers en van hunne Borgen, met opgave der Woonplaatsen, en zullen de Billetten behoorlijk gesloten, uiterlijk ten opgemelden dag en uur ter Secretarie van 's Rijks Werf te *Hellevoetsluis*, moeten zijn ingeleverd, als wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, den 20sten April 1863.

De Kapitein ter Zee,
Directeur en Kommandant der Marine,
A. A. DE VRIES.

Nieuwe Uitgave.

ZELFBEWARING

een **geneeskundig Volkshandboek**, over de genezing der Zenuwenverslapping van het Ligchaam, als een gevolg van geheime gewoonten of buitensporigheden, die de verrigtingen, waartoe de manbaarheid den mensch in staat stelt, vóór den tijd uitputten, alle hoop op nakomelingschap vernietigen en het huwelijksgeluk in gevaar brengen, door de vervulling te beletten van de verbindtenissen, die een der voornaamste grondslagen van het leven zijn: — door Dr. LA'MERT, N.° 37, Bedford Square te Londen, Lid van het Heelkundig Genootschap in Engeland, enz. Hij is dagelijks ten zijnen huize te consulteren. Wie niet bij hem kunnen komen worden met goed gevolg door middel van briefwisseling behandeld, en de Geneesmiddelen worden in het geheim en op veilige wijze naar alle deelen der wereld verzonden.

De ZELFBEWARING (*La Préservation Personelle*), versierd met zeer veel afbeeldingen en voorbeelden, is verkrijgbaar bij de Boekhandelaars H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, *Rotterdam;* H. A. MEIJER, N. Z. Voorburgwal, over de Molsteeg, te *Amsterdam*. De Nederlandsche vertaling voor 70 Cents, en *franco* per post 85 Cents; de Fransche uitgave voor 50 Cents, *franco* per post 60 Cents. Op *franco* aanvrage wordt het Werkje door het geheele Rijk verzonden.

NB. Men gelieve opmerkzaam te zijn, dat de éénige uitgave van dit Werkje, onder toezigt en met toestemming van den Schrijver Doctor SAMUEL LA'MERT gedrukt, die is, verschenen bij H. A. MEIJER.

SCHOUWBURG.

Zaturday 2 Mei. Aanvang 7½ ure.

DE HUWELIJKS INVALIDE, Blijspel in 3 Bedrijven, naar het Fransch, door *F. H. Greb.*

Gevolgd door: **DE DOOVE** of *het Huis vol Volk*, Blijspel in 2 Bedrijven.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amst.: 7.10, 9.10, 10.30, 1.45, 3.25, 7.45
„ „ alleen naar 's Hage: 5.45 's nam., 9.45 's avonds
„ „ naar Schiedam op de werkdagen: 12 's middags
„ Amst. naar Rott.: 7.10, 9.10, 11.40, 2.40, 4.30, 7.45
„ 's Hage „ „ 6.50, 9.16, 10.42, 1.50, 4.15, 6.45, 8, 9.55

Aank. te Rott.: 7.30, 10.3, 11.23, 2.37, 4.55, 7.30, 8.45, 10.4[illegible]

Rijn-Spoorweg.

Vertrek van:
Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9.10.
Arnh. n. Utr.: 6.50, 9.37, 11.55, 1.— (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.), 7.5[illegible]
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.58, 6.27 (werkd.), 8.4[illegible]
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.[illegible]

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.30 's morg. en 3.10 's namidd.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.40 's midd. en 5.35 's namidd.
„ Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's mid., en 5.30 's namidd.
de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. VAN RHYN, te Rotterdam.

Vollenhoven, die daarover meer in het breede heeft uitgewijd.

De heer *van der Heim van Duivendijke* verklaart zich ook tegen de wet. Hij is het eens met den Min. van Binnenl. Zaken, dat wij op technisch en industrieel gebied ten achteren zijn, en dat het noodig is de burgerij te beschaven en gelegenheid tot verspreiding van kennis te geven. Maar, dit is zijn eerste bezwaar — deze wet heeft eene eenzijdige strekking en biedt geene voldoende regeling van het middelbaar onderwijs. Had men het technisch onderwijs alleen geregeld in het vooruitzigt op eene nadere regeling van het eigenlijk middelbaar onderwijs, dan zou spr. zich daarmede vereenigd hebben. Deze wet is onvolledig en eenzijdig; zij bevat geene middelen tot beschaving der gansche maatschappij, want uitgesloten zijn vele cathegoriën, die daar ook aanspraak op hebben. De Latijnsche scholen en gymnasiën behoorden in deze wet. Daardoor wordt eene klove gemaakt tusschen den nijveren en geleerden stand. Hij hecht niet zoo zeer aan den eisch van zedelijkheid en bekwaamheid, en zou daarom alleen de Latijnsche scholen en gymnasiën niet onder het middelbaar onderwijs willen gerangschikt hebben, maar omdat de krachtige hefboom, beschaving der maatschappij, ook gelegen is in de studie der oudheid, met hare strenge logica en onderscheiding van wat waar en onwaar is, met hare zelfstandige verstands-ontwikkeling en opleiding. Hij weet wel, dat het organiek besluit van 1815 de Latijnsche scholen tot het hooger onderwijs brengt, maar men had toen nog geen juist begrip van middelbaar onderwijs. Later heeft van den Ende die classificatie afgekeurd, en ook de Staatscommissie van 1848 bragt de gymnassiën en Latijnsche scholen tot het middelbaar onderwijs. Hij vreest dat, door de weglating nadeel zal toegebragt worden aan de algemeene beschaving, en is het eens met de Broglie, dat van het oogenblik, dat de studie der oudheid wordt weggelaten, dit het verval van het land ten gevolge heeft.

Een tweede bezwaar is, dat de wet niet zegt wat zij wil. De omschrijving van art. 1 is geen definitie van middelbaar onderwijs, zeker niet om den strafregter ten leiddraad te strekken, waar bij geroepen wordt over overtreding van de wet uitspraak te doen. Dit zal aanleiding geven tot verwarring en onzekerheid.

Een derde bezwaar is, dat de wet niet aanwijst de grenzen, waar het middelbaar onderwijs aanvangt en waar het eindigt. Die juiste grens is wel moeijelijk te trekken, maar men had even zekere grens kunnen aangeven, door de bepaling van den leeftijd der leerlingen.

Een ander bezwaar is, dat niet is voorgeschreven een examen van toelating op de burger- en hoogere burgerscholen. Ook deelt spr. het bezwaar van den heer de Kempenaer, wegens het indringen in de huishouding der gemeenten door de oplegging van de verpligting tot het oprigten van scholen, bij deze wet bedoeld. Men had zich veilig kunnen verlaten op de bereidwilligheid van de gemeentebesturen en op het inzigt van de noodzakelijkheid van dergelijke scholen, als de finantien der gemeenten 't niet te zeer verhinderen.

Nog heeft spreker bezwaar in de oprigting voor Rijks rekening van vijftien hoogere burgerscholen. Men moest alleen dáár tegemoetkomen, waar de particuliere krachten te kort schieten, en dan zouden er zelfs meer dan vijftien vereischt zijn, terwijl nu naijver tusschen nabij elkeer gelegen steden zal opkomen.

Ten slotte achtte hij zich bezwaard met de opname van de polytechnische school onder het middelbaar onderwijs.

Wegens het ver gevorderd uur wordt de voortzetting der beraadslagingen daarna bepaald op morgen ochtend ten elf ure.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 30 April.

OVERLEDEN: J. H. Goosen, z., 1 m. — L. Schreuder, d., 2 j. — J. F. van der Benning, z., 4 m. — F. J. de Bruyn, z., 14 j. — D. Keller, z., 3 m. — J. C. de Kanter, vrouw van C. de Groen, 32 j. — M. G. Arbon, d., 4 j. — J. M. G. F. Teunissen, d., 1 j. — G. T. A. Hollaardt, z., 10 m. — C. C. Oogjen, z., 2 j. — A. van der Wouden, z., 9 j. — C. de Klerk, z., 2 m. — A. M. de Wit, d., 1 j. — J. de Nobel, d., 1 j.

BEVALLEN: J. van Roon, geb. Jansens, z. — Z. Wols, geb. van Erk, d. — A. M. Zeeman, geb. van Olst, z. — A. de Vries, geb. Tupker, d. — A. P. Bruls, geb. Somer, d. — J. J. Campbell, geb. Konijnendijk, z. — P. E. Bekker, geb. Snijders, z. — A. C. van Wingerden, geb. van Dortmond, d. — P. N. Peters, geb. Hoevenaar, z. — A. M. van de Velde, geb. Keppler, z. — W. Langeveld, geb. Snijders, d. — K. Donker, geb. de Haas, d. — J. van Cina, geb. van den Born, z.

NATIONALE MILITIE.

De LOTELINGEN der Militie, welke voor deze Gemeente in dit jaar voor de dienst zijn aangewezen, worden uitgenoodigd zich te vervoegen ter Secretarie (Afdeeling Militaire Zaken en Schutterij), om de order tot hunne inlijving in ontvangst te nemen, en wel:

de Lotelingen van n.° 1 tot tot 349

Maandag den 4 Mei aanstaande, des avonds ten 6 ure, *en de Lotelingen van n.° 351 tot 543*

Dingsdag den 5 Mei aanstaande, des avonds ten 6 ure.

Rotterdam 30 April 1863.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur,

Daar het tegenwoordig geen verwondering baart dagelijks een of twee, ja soms tot drie bussen aan de huizen der ingezetenen te zien aanbieden, voor — voor — enz., zoo baarde het steller dezes geen verwondering, — aangezien het nuttige, edele, en boven al het noodige van het Fonds, waar voortdurend op gewezen en welligt met reden over geklaagd wordt, voor de in de oorlogen voor het Vaderland infirm geworden militairen, — dat, na kennisgeving bij publicatie van de E. A. HH. Burgemeester en Wethouders, door heeren Officieren, welke zich daartoe bereidwillig hebben verklaard! (onwil kan men toch bij heeren Officieren voor zulk een doel niet verwachten) zoude worden gedaan eene collecte ten behoeve van *dat* Fonds bij de ingezetenen der gemeente Rotterdam.

Maar nu vraagt steller dezes, of de 1ste Lombardstraat — en hij durft dit vragen uit naam van meerdere bewoners dier straat — of dezelve, benevens de aangrenzende Turfmarkt, ook niet tot de Gemeente behooren? Onbekendheid daarmede, als zijnde toch genoeg bekend, kan of mag men bij heeren Officieren niet veronderstellen, evenmin als bij heeren Onderofficieren, te minder daar, zoo hij wel onderrigt is, de stortingen dier collecte moeten plaats hebben in de Lombardstraat, ten Kantore van een der Commissionairs in effecten.

Wordt dit mijn geschrijf toegestaan, dan wenschte ik wel een middel te zien aangewend om nog de penningskens dier bewoners in te zamelen, en zoo heeren Officieren daartoe niet in de gelegenheid waren, zulks dan *maar* op te dragen aan heeren Onderofficieren.

Met de plaatsing zult UEd. verpligten,

EEN BEWONER VAN DE LOMBARDSTRAAT.

Rotterdam 30 April 1863.

Heinenoord den 27 April 1863.

In de R. C. van den 11 April ll., n.° 87, komt onder de Ingezonden Stukken voor een deurwaarders-exploit, beteekend aan den ed. achtb. heer A. Vogelsang, Burgemeester van Heinenoord en schoolopziener in het 8ste district van Zuid-Holland, bij gelegenheid van een vergelijkend examen voor de betrekking van hoofdonderwijzer aldaar, alsmede copie eener missive van Burgemeester en Wethouders van Heinenoord, dd. 26 november ll., n.° 105.

Door een en ander is reeds een beknopt overzigt gegeven aangaande het gebeurde te Heinenoord, betrekkelijk het ontslag van den hoofdonderwijzer Sparnaay, tot op het oogenblik van voormeld examen.

Welligt zal het sommige lezers van dit blad niet onaangenaam zijn daarvan iets naders te vernemen.

Voor zoover men zich herinneren zal, werd er destijds geprotesteerd tegen het examen van den 2 april ll., omdat dit strekte ter vervulling eener vacature die nog betwist werd en waaromtrent nog geen einduitspraak was gedaan.

Ten einde zoo mogelijk die einduitspraak te vergemakkelijken en te bevorderen, nam ik de vrijheid bij missive van den 6 april ll. Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, onder toezending van een copie van bovenbedoeld exploit, eenige beschouwingen omtrent het hangende geschilpunt mede te deelen.

De missive was van den volgenden inhoud:

„ In verband met een aan Z. M. den Koning opgezonden „ adres, dd. 6 februarij ll., houdende bezwaren tegen een „ door den Gemeenteraad van Heinenoord dd. 19 november „ 1862 genomen besluit, betrekkelijk het verleenen van een „ eervol ontslag aan den openbaren hoofdonderwijzer aldaar, „ alsmede tegen het te dezer zake genomen besluit van „ Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 20/27 „ januarij 1863, heb ik de eer Uwe Exc. hiernevens te „ doen toekomen een copie van een deurwaarders-exploit, „ op den 2 dezer beteekend aan den ed. achtb. heer „ Adrianus Vogelsang, burgemeester van Heinenoord en „ schoolopziener in het 8ste district van Zuid-Holland, op „ het oogenblik dat door zijn ed. achtb. een aanvang zou „ worden gemaakt met een vergelijkend examen, ter be„ noeming van een hoofdonderwijzer in plaats van den „ in quaestie ontslagen ambtenaar.

„ Dit exploit is gedaan, omdat er omtrent de *al of niet* „ wettigheid van het betrokken Raadsbesluit van den 19 „ november 1862 nog geen Koninklijke of Ministeriële „ beschikking aan mij was kenbaar gemaakt en ten einde — „ zoo mogelijk — de hier in deze gemeente reeds bestaande „ wanorde niet te helpen vergrooten — eene wanorde die „ nog staat te vermeerderen — bijaldien vóór woensdag „ den 15 april 1863 onverhoopt door Z. M. den Koning „ of Uwe Exc. aangaande het bedoelde Raadsbesluit nog „ geen uitspraak mogt zijn gedaan, aangezien bij meerge„ melden burgemeester, schoolopziener, het voornemen „ bestaat, alsdan reeds met den Gemeenteraad van Heinen„ oord over te gaan tot de benoeming van een hoofd„ onderwijzer, ter vervulling der betwiste vacature.

„ Het zij mij vergund Uwe Exc. meer in bijzonderheden „ mijne meening omtrent meergenoemd Raadsbesluit ken„ baar te maken.

„ De handeling in quaestie door den Gemeenteraad alhier „ gedaan komt mij voor te zijn in strijd met de wet. — „ En zie hier waarom: de wet kent den Raad de bevoegd„ heid tot ontslag toe — doch — aan het uitspreken van „ dat ontslag moet *één* van beiden voorafgaan, het moet „ van een van beide het uitvloeisel wezen: òf van een „ voorstel, gecombineerd door burgemeester en wethouders „ en den schoolopziener gedaan — òf van een eigen ver„ zoek van den onderwijzer zelf.

„ Hier in casu nu is noch het een noch het ander, het „ bewijs daarvan ligt in de missive van burgemeester en „ wethouders, dd. 26 november ll., n.° 105. Daaruit is „ het kennelijk (en de notulen van den Raad zullen wel „ dien conform wezen), dat niet naar aanleiding van een „ gecombineerd voorstel als zoo straks bedoeld, besloten „ is (daarvan immers wordt in die missive niet gerept), „ maar naar aanleiding van een gepretendeerd eigen aanzoek.

„ Doch dit, en daâr ligt m. i. het zwakke punt van „ partij, dit, het eigen aanzoek, kan alleen bij valsche, „ onzuivere, onvolledige voorstelling der zaak als aanwezig „ geweest zijnde, worden aangemerkt.

„ Het ingediende aanzoek immers was reeds weder in„ getrokken, voor en aleer er op was beschikt.

„ Door tijdige wilsverklaring dus in tegenovergestelden „ zin, was vernietigd, was herroepen de nog allezins her„ roepbare, de nog niet geaccepteerde eerste uiting. — „ Het was er meê als met een offerte van koop of ver„ koop, huur of verhuur — of dierg. — die men kan terug „ nemen en ongedaan maken, zoo men slechts de revocatie „ uitbrengt, tijdig, voor en aleer de tegenpartij verklaart „ te accepteren.

„ Om kort te gaan dus — de *conditio sine qua non* van „ de bevoegdheid van den Raad om te handelen ontbrak — „ en wat hij zoo deed, deed hij *onwettig.*

„ Hoewel de — ten gevolge van een dusdanig Raadsbe„ sluit — ontslagen onderwijzer, inmiddels reeds eene veel „ minder voordeelige benoeming naar elders heeft aange„ nomen, zoo komt het mij nogtans voor, dat dit de in „ deze te doene uitspraak niet behoeft te wijzigen, aangezien „ ook in het gegeven geval eene beslissing dient te worden „ genomen op grond van de wet en niet op grond van „ omstandigheden.

„ Verschooning vragende voor de wijze waarop mijne bij„ zondere meeningen omtrent een en ander door mij aan „ Uwe Excellentie worden medegedeeld, heb ik onder „ betuiging van hoogachting de eer te zijn

„ U Excell. dw. dienaar,

(get.) P. LEEUWENBURGH W.Bz."

Weerkundige Waarnemingen op 30 April 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool	+ 10. 1	N.O.	veel wind.	+ 7. 8	—	ruw.
Groningen	— 0. 5	N.N.W.	1	+ 7. 5	—	—
Helder	+ 0 2	N.N.O.	7	+ 7. 2	—	—
Yarmouth	—	N.	—	—	schoon.	—
Vlissingen	— 0. 1	N.O.	6	+ 8. 4	—	—
Maastricht	756. 9	W.Z.W.	2	+ 7. 6	—	—
Portsmouth	+ 4. 7	N.O.	—	+ 7. 2	schoon.	hoog.
Plymouth	+ 5. 6	N.N.O.	friss. bries.	+ 10. 5	„	slecht water.
Havre	+ 5. 1	N.O.	15	+ 9. 4	betrokken.	hol.
Parijs	+ 1. 3	N.W.	5	+ 5. 7	„	—
Brest	+ 5. 5	N.O.	15	+ 6. 8	zeer schoon.	hol.

Alzoo grootste verschil in Nederland H 0. 7 G; generaal idem Ha 10. 6 G.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (N.O.) 1
Vertrokken.
30 april *Zanzibar*, Maack, Hong Kong
Willem Kroonp. der Ned., de Bourghelles Zetteler, Batavia
Jason, v. Bueren, d.°
Delft, v. Geelkerken, d.°
Nederland en Oranje, Bouwmeester, d.°
J. C. Schotel, de Groot, Liverpool
Hellevoet *Aangek.*
29 april *Lord Raglan* (st.), Newcastle
30 *Pierre Emilie*, Juhel, Bordeaux
Magnet (st.), Londen
Ocean Queen (st.), Hull
Grietina, Sprik, Koningsbergen
Ceres, Ohlsen, Odensee
Trio, von Barm, Memel
James, Wade, Brouwersh.
Vertrokken.
Dankbaarheid, v. d. Berg, Gibraltar
de Hoop, Manneken, Lissabon
Gazelle, Seagers, Shoreh.
Brothers' Success, Hobart, Rochester
Weile, Wulff, Engeland
(N. O.—N.)
Brielle (N.) *Vertr.*
30 apr. *Prins v. Oranje* (st.), Duinkerken
Waterloo (st.), Londen
Texel *Aangekomen*
29 apr. *Mentor*, van 't Veer, Londen
Derwent (st.), Cowes
30 *Lion* (st.), Londen
Diana (st.), dito
Rubbens (st.), Stettin
Vertrokken.
29 *Nora* (st.), Londen
Twenthe (st.), Hull
Urania (st.), Koningsb. via Leer
30 *Meppel*, Stikkel v. Dam. Kanagawa
Gerard Pieter Servatius, Wamsteker, Batavia
Stad Enschedé, Kretschmer, Soerabaija
Theodora Josina, Tjakkes, Coronie
Three Bells, Simpson, Montreal
Maas, Schabeling, Triëst
Cornelia, v. Amerongen, Rotterdam
Hippogriff, Cooper, Newcastle
Argo, Nielsen, Sundswall
Tegner, Dahl, Christiania
Vlie *Aangekomen*
28 april *L. N. Hvidt* (st.), Stettin
—o—
Kaap de G. Hoop
Tafelbaai *Aangek.*
3 mrt. Ned. oorlogskorvet *Pallas*, k. van Gogh, Batavia
(vertr. 14 n. Nederl.)
20 *Cleopatra*, Dannberg, Soerab. n. Falmouth
Vertrokken.
2 *Wildeman*, Driest, Batav.
St. Helena *Aangek.*
14 mrt. *Gerardus Jacobus*, Kilian, Manilla
(vertr. 15 n. Londen)
Arracan, Kuhlken, Ja a
(vertr. 15 n. Rott.)
15 *Jacoba & Christina*, Jaski, Batavia
(vertr. 16 n. Amst.)
16 *Lammina Elisabeth*, Gersen, Pasoeroean
(vertr. 17 n. Rott.)
Cornelia Hendrika, Swart, Batavia
(vertr. 17 n. Rott.)
17 *Majestic*, Jones, Java
(vertr. 18 n. Falmouth)
19 *Doelwijk*, Hoefman, dito
(vertr. 21 n. Rott.)
Xulla, Black, Padang
(vertr. 20 n. Kanaal)
21 *Hendrik-Ido-Ambacht*, Bijl, Banjoewangie
(vertr. n. Amst.)
22 *Capella*, Kruisinga, Soerabaija
(vertr. 23 n. Amst.)
Aletta Augusta, Tinholt, Batavia
(vertr. 23 n. Amst.)
26 *Eclipse*, Agren, dito
(vertr. 27 n. Falmouth)
Ternate, Cars, dito
(vertr. 28 n. Rott.)
28 *Vooruit*, Kool, dito
(vertr. n. Rotterdam)
29 *Julie Claire*, van Oosteroom, Java
(vertr. 30 n. Amst.)
Koning Willem II, de Jong, dito
(vertr. 30 n. Amst.)
30 *Holland*, Auffmorth, dito
(vertr. n. Amsterdam)
Gepasseerd.
17 *Julie*, Rauschenberg, Batavia n. Amsterd.
25 *Whampoa*, Mets, Tjilatjap n. Rotterd.
Nederlanden(? Nederland en Oranje), Rosier, v. Banjoewangie n. Amst.
of *Nederland*, Hoekstra v. Batavia n. Amst.)
Ascension *Aangek.*
16 maart *Quartet*, Mulder, Soerabaija n. Amst.
Suriname *Zeilklaar*
5 april *Willem Jacobus*, Visman, Amsterdam
Curaçao *Aangekomen*
4 april *Antilope*, de Jong, Amsterdam
Porto Cabello *Aang.*
8 mrt. *Wilh. Catharina*, Kiel, Liverpool
Havana *In lading*
4 apr. *Zuiderzee*, de Jong, Amsterdam
Jamaica *Aangekomen*
6 apr. *Compagnie*, Donema, Liverpool
Dardanellen *Aangek.*
7 ap. *Archimedes*, Fretwurst, Galatz n. Amsterdam
Messina *Aangekomen*
br. 23 ap. *Johanna*, Wilmink, Amsterdam
Villa Real *Aangek.*
16 april *Hendrika Gezina*, Pronk, Aveiro
Cette *Aangekomen*
20 april *Equator*, Huisman, Ayr
Liverpool *Aangek.*
28 apr. *Albatross* (st.), Rott.
Bij **Goudstaart** *Aang.*
26 april *Rapid*, Axberg, Amsterd. n. Genua
Bij **Portland** *Aangek.*
25 april *Zes Gezusters*, Rutgers, Shields n. Singapore
Londen *Uitgeklaard*
28 ap. *Margaretha*, Panman, Koningsbergen
Jonge Andries, Steffens, avontuur
Gravesend *Aangek.*
29 april *Cornelia Jantina*, Kwint, Libau
Shields *Aangekomen*
26 april *Helen*, Carlton, Rotterdam
28 *Jeune Gustave*, Brodu, d.°
Hamburg *Aangek.*
28 april *Hendrika Jeltina*, Lukkien, Amsterdam
Cuxhaven *Aangek.*
28 april *Margaretha*, Brandbergen, Licata
Hadersleben *Vertr.*
25 april *Vrouw Elisabeth*, Top, Pruissen
Travemunde *Aang.*
28 apr. *Baltruida*, Kladder, Antwerpen
Warnemunde *Aang.*
25 april *Wilhelmine*, Meijer, Bordeaux
Vertrokken.
27 *Catharina*, Fekkes, Belfast
Stettin *Aangekomen*
26 april *Alida*, v. d. Veen, Malaga
Catharina, Duintjer, Bayonne
Marianne, Petit, Amst.
Gertrude, Heijen, d.°
Catharina, Rozema, Londen
Zwaantje, de Vries, Bremen
Catharina Hillechina, Boekhout, Granton
Anna, Veldkamp, Hamb.
Swinemunde *Aang.*
28 apr. *Gouv. v. Ewijck* (s), Visser, Kiel
Jantina Christina, Bekkering, Granton
Vertrokken.
27 *Vier Gezusters*, Mugge, Dokkum
Dantzig *Aangekomen*
27 april *Petrus Horreus*, Zwieting, Alloa
Belbrendina, Atzema, Amsterdam
Rembrandt (s), Stockh.
Elisabeth, Zeven, Harling.
Alberdina Fokkelina, Schuur, Kopenhagen
Vertrokken.
27 *Maria*, Pronk, de Maas
Horus, Zeplien, d.°
„ *Nagler*, Mührer, Rott.
Jacoba Lucretia, Maas, Nieuwe Diep
Gretina, Siemens, Amst.
Pillau *Vertrokken*
27 apr. *Hippel* (st.), Amst.
Bolderaa *Aangek.*
23 april *Drie Gezusters*, de Groot, Dordrecht
Gesina Wilhelmina, Dokman, Sunderland
Tweelingen, Tap, Lubeck
Jason, Schuring, Amst.
24 *Zeelust*, Star, Leer
Sara, Zeeman, Amst.
Stadt Leer, Cramer, d.°
Houthandel, de Vos, Maassluis
Zeelust, Keun, Harlingen
Enjetta, Boswijk, Bergen
Gesina Reina, Sap, Gloucester
Gothenburg *Uitgekl.*
23 apr. *Alcyon*, Koss, Holl.
Christiania *Aangek.*
20 apr. *Hanna Christensen*, Wathne, Amsterd.
Uitgeklaard.
20 *Flora*, Erichsen, Holl.
21 *H. Wedel*, Backer, d.°
Kopenhagen *Uitgekl.*
25 april *Herluf Trolle*, Winckler, Holland
Elseneur *Aangek.*
28 april *Jeanne*, Kroon, Stockholm n. Leith
Meika Jacoba, Nannings, dito n. Vlaardingen
Ettje Berg, Dik, Bergen n. St. Petersb.
Vertrokken.
27 *Adeleida*, de Haan, (v. Stettin) Rotterd.
A. Brongers, Kuperus, (v. Koningsb.) Amst.
Gepasseerd.
23 *Piet Hein*, Meijer, Amst. n. St. Petersb.
25 *Gebr. Coerkamp*, Coerkamp, d.° n. d.°
Eersteling, Wiersma, dito n. dito
26 *Bouchina*, Koster, Rott. n. Norrköping
27 *Nijverheid*, Kemper, Dantzig n. Rotterd.
Holtenau *Gepass.*
24 april *Telina*, Dekker, Stettin n. Bremen
26 *Aurora*, Huisman, Svendborg n. de Zaan
—o—
Enkhuizen 28 april. Het schip *Anke*, kapit. Bleeker, van Amsterdam naar Dantzig, is lek alhier binnengeloopen; moet lossen om te repareren.
Swinemunde 26 apr. Het schip *Maria Bertha*, k. Ahrens, van Dantzig naar Holland, is wegens stormweder en ziekte van den kapitein alhier binnengeloopen.
St. Thomas 13 april. Het schip *Colonel Adams*, kapit. Watts, van Callao n. Cowes, is den 1 dezer met gebroken roer alhier binnengeloopen.
Kaap de G. Hoop 21 mrt. Het schip *Trijntje Fenna*, kapit. Abbink, van Java naar Rotterdam, is den 24 febr. ll. met het beste gevolg van de scheepshelling in Simonsbaai geloopen en zal binnen kort de reis voortzetten.
— De Ned. oorlogskorvet *Pallas*, komm. kapit.-luit. ter zee J. van Gogh, den 25 januarij ll. van Batavia vertrokken, liet den 3 dezer na eene zeer voorspoedige reis het anker in Tafelbaai vallen, en heeft den 14den de reis voortgezet. Aan boord was alles wel.
—o—
29 april. De wind te **Falmouth** N. N. W.— N. ten W. — Al de uitgaande schepen hebben hunne reizen voortgezet.
—o—
Rotterdam *Uitgekl.*
29 april *Cortgene*, Rusman, Batavia
Anna, Leiss, Heppens
Ida & Elise, Buschen, d.°
Amsterdam *Vertr.*
29 apr. *Anna*, Bok, Batavia
—o—
Rivierberigt.
Rotterdam. Hoog water 1 mei: 1ste getijde 1 ure 48 min.; 2de get. 2 ure 12 min.
Arnhem. Waterhoogte 30 april 1.68 el. (gev. 2 d.)
Keulen. Rijnhoogte 30 april 7 v. 9½ d. Rijnl. (gev. 2¼ d.)
—o—
Vertr. Passagiers.
Van **Brouwershav.:**
Naar Batavia, per *Willem Kroonprins der Nederl.*, 's Zetteler: de heer *C. Baesjou*; — per *Delft*, kapit. van Geelkerken: de heer J. van Geelkerken, offic. van gezondheid.

Lichttoren bij de **Eijerlandsche Gronden**
(eil. Texel). VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Door den Minister van Marine is ter kennis der zeevarenden gebragt, dat men in den loop dezes jaars zal beginnen een **Lichttoren** te bouwen op de duinen aan de Noordzijde van het eiland **Texel**, ten einde meerdere zekerheid te geven om de zoo gevaarlijke banken van de Eijerlandsche Gronden te mijden.

Het daarop te plaatsen Licht zal zijn:

draaijende, van de 2de grootte en 50 Ned. ellen (mètres) boven gewoon hoog water, of 30 ellen boven het duin verheven.

Het voornemen bestaat om, te gelijk met het ontsteken van het Licht, dat waarschijnlijk vóór den winter van 1864/1865 zal plaats hebben:

1°, het licht van Terschelling (dat nu draailicht is) te veranderen in een *stilstaand Licht van de 1ste grootte;*

2°, het licht van Vlieland in te rigten om dienstbaar te worden voor het aandoen dier zeegaten. Van om de West komende, zal het zich *rood* vertoonen tot aan de Uiterton van Stortemelk, dáár beoosten *verduisterd* zijn, en weder zigtbaar worden met de gewone kleur, zoodra men het Noord-Oostgat open van zich heeft.

Naar gelang de werkzaamheden vorderen, zal daarvan aankondiging worden gedaan.

AUSTRALIË. (Zuidkust.)

Verandering van lichten bij Shortland Bluff, Port Phillip.

Met den 19 februarij dezes jaars zouden twee lichten ontstoken worden op onlangs gebouwde lichttorens bij Shortland Bluff, aan den ingang van Port Phillip, zuidkust van Australië.

1°. Het hoogste of meest binnenwaartsche licht is een stilstaand wit licht, uit zee voor schepen in diep water zigtbaar tusschen omstreeks O. t. N. en Noord, doch digt onder den wal van Lonsdale is het alleen zigtbaar in de peiling tusschen N. O. t. O. en Noord. Binnen de hoofden van Port Phillip zal het licht zigtbaar wezen van N. O. t. O., door het noorden en westen, tot Z. W. t. W. Het licht staat 130 Eng. voeten boven hoog water en is met helder weder op 17 Eng. mijlen zigtbaar. De lichttoestel is dioptriek of lenticulair, van de 2de grootte. De toren is grijs, 68 Eng. voeten hoog en staat N. O. t. N. afstand 352 ellen (yards) van den laagsten lichttoren.

2°. Het laagste licht is stilstaand, en rood en wit; het is wit in de peilingen van omstreeks N. O. t. O. tot N. O., rood van N. O. tot N. N. O., en weder wit van N. N. O., door het Noorden, tot W. t. N. Het staat 90 Eng. voeten boven hoog water. Het witte licht is zigtbaar met helder weder op 14 Eng. mijlen; het roode licht op 10 mijlen. De lichttoestel is dioptriek of lenticulair, en de toren is wit.

Schepen tusschen de hoofden van Port Phillip binnenkomende moeten het roode licht in 't zigt houden, en naar binnen sturen met hetzelve in peiling N. O. t. N. en ineen met het hoogste witte licht.

De verandering van kleur van rood in wit wijst de nadering aan der Lonsdale- of Nepean-reven. Het witte licht tusschen de peilingen N. O. t. O. en N. O. verlicht de gevaren, zich uitstrekkende van Lonsdale Point. Tusschen de peilingen van N. N. O. tot W. t. N. schijnt het licht over de Corsair-klip tot aan eene lijn, die van den lichttoren door het Zuidkanaal, zuidwaarts van Popes eye en de zwarte en witte boeijen loopt; zoodat schepen des nachts bij flauwe koelten of tegentij door eene peiling van dit licht geholpen zullen worden.

De oude torens zullen zoo spoedig mogelijk worden afgebroken.

Swan-Spit-licht.

Met den 10 februarij dezes jaars zou ook het Swan-Spit-licht veranderd worden van rood in *rood en wit*, ten einde wit te schijnen in de peiling van omstreeks ONO. tot NO. ½ O., rood van NO. ½ O. tot NO. ¾ N., wit van NO. ¾ N. tot N. t. W. ½ W., en rood van N. t. W. ½ door het Westen tot Z. ¼ W.

Het roode licht in 't zigt tusschen de peilingen van N. O. ½ O. tot N. O. ¾ N. wijst aan den ingang van het West-Kanaal tusschen de zwarte boei n.° 1 en de witte Sparboei op de Royal George droogte.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 10 k. Indigo, 1 k. Olifantstanden, 2 k. Schellak en 1 punch. Rum, v. d. Kun en van Suchtelen; 17 coll. Diversen, Schleussner en Stängle; 8 coll. dito, J. H. Claus en Co.; 5 b. Vellen, Carp en Ketelaar; 8 k. Indigo en 2 b. Cochenille, C. L. Ringrose en Co.; 9 b. en 1 k. Diversen, C. Hemmann en Co.; 2 oksh. Rum en 1 b. Leder, Preston en Co.; 2 k. Koopm., H. Braakman en Co.; 11 coll. Diversen, A. T. Sölling en Co.; 47 v. Boter, D. Burger en Zn.; 1 b. Zijde, C. Steinweg; 5 k. Haar, Suermondt en Wagner; 1 b. Koopm., J. B. Crol en Co.; 8 v. Wijn, H. v. Veen; 4 v. Bier, J. Gibson; 5 v. dito, G. P. Ittmann en Zn.; 1 z. Noten, P. v. Rossem en Zn.; 3 f. Bier, A. C. Fraser en Co.; 2 b. Hop, Boudier en v. d. Tak; 1 k. Hoeden, Verwey en Co.; 4 k. Diversen, R. S. Stokvis en Co.; 4 coll. Mostaard, A. Voorrips; 1 k. Porselein, P. A. v. Es en Co.

Niet alleen door mij, maar ook door onderscheidene andere ingezetenen van Heinenoord, waren adressen aan Z. M. den Koning opgezonden, houdende allen bezwaren tegen het Raadsbesluit van den 19 november 1862. — Eene commissie, uit vijf heeren bestaande, gaf zich de moeite om te dier zake op zaturdag den 7 februarij 1863 ter audientie te gaan bij den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten einde bij Z. E. meer in bijzonderheden te kunnen treden, aangaande het Raadsbesluit in quaestie en Z. E. tevens meer in te lichten omtrent den persoon die, ofschoon ook in deze weder de hoofdrol vervullende, zich trachtte te verschuilen achter de Raadsleden of zijne superieuren.

Geen audientie werd nogtans verleend; eerst daags te voren was dit aangekondigd, en de commissie, hiervan onwetend, zou de reis voor niet — dat is te zeggen, zonder het voorgestelde doel te bereiken — hebben gedaan, ware het niet dat de secretaris-generaal bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zoo goedgunstig geweest was aan de commissie een onderhoud toe te staan, waarbij Z. Ed. haar met de meest mogelijke welwillendheid heeft aangehoord en te woord gestaan. Mijne lotgenooten, de andere adressanten, hadden evenmin antwoord ontvangen op hunne verzoekschriften.

Wij kwamen dien ten gevolge overeen om gezamenlijk ons andermaal over deze zaak aan Z. M. den Koning te adresseren.

Dit geschiedde bij verzoekschrift op gezegeld papier dd. 9 april 1863.

Het luidt dus:

„*Sire!*

„Geven met verschuldigden eerbied te kennen de ondergeteekenden, allen ingezetenen der gemeente Heinenoord.

„Dat zij op den 6 februarij ll. een adres aan Uwe Majesteit hebben ingezonden, houdende bezwaren tegen een besluit van den Raad dier Gemeente, dd. 19 november 1862, waarbij een eervol ontslag wordt verleend aan den heer A. Sparnaay, openbaren hoofdonderwijzer aldaar, alsmede tegen een te dier zake genomen besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, dd. 20/27 januarij 1863, benevens een adres van adhésie en tot heden toe nog niet met eenig antwoord zijn vereerd geworden.

„Dat zij met bezorgdheid vervuld zijn den onderwijzer te zullen verliezen, aangezien deze, ten gevolge van bovenbedoeld Raadsbesluit, door den nood gedwongen, zich verpligt heeft geacht, in het Koningrijk België eene betrekking aan te nemen — werwaarts hij voornemens is woensdag 15 april e. k. te vertrekken — waardoor hij niet alleen zijne inkomsten belangrijk ziet verminderen, maar ook van nu aan alle aanspraak zou missen op pensioen; dat zij daarom met de meeste onderdanigheid Uwe Majesteit bescheidenlijk verzoeken, dat het Uwe Majesteit behagen moge in deze hun eene beslissing te doen toekomen, opdat, indien — naar zij hopen — Uwe Majesteit hunne inzigten als billijk mogt beschouwen, een waardig ambtenaar voor onze Gemeente en het Vaderland werd behouden."

„*Heinenoord*
den 9 April 1863.

„'t welk doende

„U. M. gehoorzame onderdanen,"
(*handteekeningen.*)

Ondanks dit alles is echter tot op heden den 27 april 1863 nog geen Koninklijke of Ministerieele beschikking aan iemand der adressanten aangaande deze gewigtige aangelegenheid kenbaar gemaakt.

Onverklaarbaar komt ons in deze het dralen van den Minister van Binnenlandsche Zaken voor, daar toch — voor zoover wij weten — verreweg het grootste gedeelte der, en niet onwaarschijnlijk al de daarop betrekkelijke stukken van wege het Kabinet des Konings reeds sedert lang verzonden zijn aan voormeld Ministerie, zoodat de afdoening der zaak vermoedelijk alleen afhangt van het hoofd van het Departement.

In hoe verre het eene nuttige zijde kan hebben, dat de hoogere autoriteiten sommige aan hunne beslissing of advies opgedragen zaken bij zich ter ruste leggen, en waardoor mitsdien het hoogste beroep een doodsel wordt, wij zullen dit hier in het midden laten.

Het belang van het onderwijs en ieder onderwijzer vordert onzes inziens dringend, dat de zaak van Heinenoord een dergelijk lot niet zij beschoren en de Minister van Binnenlandsche Zaken, gehoor gevende aan de menigvuldige verzoekschriften uit deze Gemeente, eindelijk de beden der ingezetenen genadig moge verhooren.

Meenen sommige kleingeestigen, in de door ons gemaakte démarches welligt eene zucht van oppositie te bespeuren tegen de boven ons gestelde magten, anderen daarentegen, met een meer helder en onpartijdig oordeel, zullen daarin zien een streven, een verlangen, dat de wet op het lager onderwijs zelf door schoolopzieners eerlijk zal worden nageleefd, en dat onze wetten niet worden gebezigd, ten einde ze dienstbaar te maken ter bereiking van lage oogmerken, maar dat men ze dient toe te passen ter bescherming en niet ter verdrukking der onderdanen.

P. L.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA (na arrivement), voor Passagiers en Goederen, het Nederl. Fregatschip Kortenaer, kapit. A. Glazener Jr. Adres bij Vlierboom & Suermondt en P. A. van Es & Co.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. Barkschip Ridderkerk, kapit. H. Teerlink. Adres bij Hudig en Pieters.

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het extra snelzeilend Nederlandsch Campagne-Barkschip Bulgerstein, kapit. G. Geerling. Adres bij Wambersie & Zoon.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederlandsch gekoperd Driemast Schoener Campagne-Clipperschip Zephyr, kapit. W. H. Schey. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederlandsch Schip Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek, kapit. K. F. Lammerts. Adres bij Hudig & Pieters.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. Fregatschip Bilderdijk, kapit. A. Vistor. Adres bij Hudig & Pieters.

DECIMA en KANAGAWA (na arrivement), het Nederl. Barkschip Juno, kapit. H. W. Nicolai. Adres bij de Reeders C. Vlierboom & Zonen, de Cargadoors Vlierboom & Suermondt en P. A. van Es & Co., alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip Byks, kapit. E. J. Gort. Adres bij Seeuwen en Co.

GOTHENBURG, het Zweedsch Brikschip Blenda, kapit. J. E. Praetorius. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

HONGKONG, het Deensch gekoperd Clipper-Schoenerschip Adeline, kapit. M. Ulrichsen. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

JERSEY en GUERNSEY, het Eng. Schoonerschip Wesley, kapit. Lecouteur; om spoedig te vertrekken. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY en GUERNSEY, het Eng. Schoenerschip Rollo, kapit. Ch. Allcock. Adres bij P. A. van Es & Co.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd Barkschip Brouwershaven, kapitein A. Huizer; vertrekt spoedig. Adres bij de Reeders van Overzee en Co., de Cargadoors Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer alhier, en de Coningh en Co., te Amsterdam.

PHILADELPHIA, het Ned. gezinkt Schoonerschip Tjetska, kapit. A. H. Doewes; 3/3 G. I. I. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Wambersie & Zoon.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip Grietje, kapit. H. R. Legger. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

ST. PETERSBURG, het Pruissisch Schoenerschip Gotthilf, kapit. J. F. C. Kräft. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Jacob Boll, kapit. D. B. Kolk. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

ST. PETERSBURG, het Russisch Schoenerschip William, kapit. W. Heinberg. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schoener-Galjootschip Familietrouw, kapit. E. H. Jonker. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip Wicherdina, kapit. K. P. van Dijken. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

SINGAPORE en MAKASSAR, het Nederl. gekoperd Brikschip Constance, kapit. T. Sipkes. Adres bij G. W. Koning Jr.; de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en bij Canne & Balwe, te Amsterdam.

STOCKHOLM, het Nederl. Schoenerschip Mina, kapitein A. Koster. Adres bij Seeuwen & Co.

Vlaardingen.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Schoenerschip Levant, kapit. G. van Gelderen. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Amsterdam.

KANAGAWA en DECIMA, het Nederlandsch Barkschip Fagel, kapitein J. A. Knaap. Adres bij de Coningh en Co., te Amsterdam, en P. A. van Es en Co., te Rotterdam.

Beursberigten.

ROTTERDAM 30 April.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld 2½ pCt.			63 1/16	63 3/16	63 3/16
»	dito dito 3		»	75½		
»	dito dito 4		»	98⅝		
België	Obl. bij Roths. 2½		»	56½		
Spanje	Binnenl. a 6/m. 3		»	50⅜	50¼	50¼
»	Cert. Coup.		»	11¼		
»	Cred. bij Guillon		f	103		
Portugal	Oblig. 1856/62. 3		»	46½		
Rusland	Obl. St. 1854. 5		»	82		
»	dito 1855. 5		»	89¾		
»	Obl. Amst. 4½		»	90½		
»	d.° Spw.-Ad.		»	200¾	201½	201½
Oostenr.	Obl. in Metall. 5		»	62⅞	63	62⅞
»	d.° Nationale. 5		»	67 9/16	67⅞	67⅝
»	Ad. fl. 500 1860		f	528		
»	Aand. 1839		f	407		
»	Ad. fl. 250, 1854		f	250		
Venez.	Obl. 2		»	22¼		
»	Obl. 1		»	11⅝	11 11/16	11 11/16
Grenada	Obl. Gestemp.			15 9/16	15⅝	15⅝
»	Uitgest. Gest.			8⅝	8 11/16	8 11/16
»	Hectares	Cts.		80	81	81
Mexico	Obl. 3		»	33 5/16		
Griekenl.	Coupons		f	4 1/16	4⅛	4⅛
Turkije	Binnenl. 6		»	44⅞	45¼	45 1/16
Amerika	Vereen. Staten 6		»	66	66¼	66½
»	dito 5		»	62½	62¾	62¾

Bij algemeen gunstige markt verdienen Oostenrijksche en Russische fondsen bijzondere vermelding, benevens van Zuid-Amerikaansche Grenada's, in welke soorten tot hooger prijzen veel kooplust bestond, terwijl Mexikanen tot onveranderden koers goed te plaatsen waren.

Het Comité der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Spanje, Cert. Coup., 11 1/16, ⅛, 1/16. Oostenr., Metall., 2½ pc., 32; dito Oude, 5 pc., 62 15/16, 63 1/16, 63; dito Nation., 5 pc., 67⅞. Weener Loten 1854, f 250. Venez., Oblig., 1 pc., 11⅝. Gren., Oblig. Gest., 16, ⅛, ⅛; Uitgest. Gest., 9 1/16, 1/16, 1/16; dito Hect., 84 c. Mexico, Obl., 3 pc., 33 5/16. Turkije, 6 pc., 45 3/16, 5/16, 5/16.

AMSTERDAM 30 April.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld 2½ pCt.			63	63 1/16	63 1/16
»	dito dito 3		»	75 3/16	75¼	75¼
»	dito dito 4		»	98½	98 9/16	98½
»	O.-I. Leening 4		»			
»	Amort. Synd. 3½		»	93¾		
»	Hand. Maats.		»	147	147¼	147½
»	Holl. Spw.		»			
»	Rijn Spw. 4½		»			
België	Cert. *Rothsch.* 2½		»	56½		
Spanje	Buitenlands. 2		»	46⅞		
»	dito 3		»	52 11/16	52¾	
»	Binnenlands. 3		»	50½		
»	Amort. Schuld			34½	35	
»	Bew. t. Coup.			11 7/16	11⅝	11⅝
Portugal	Obligatien 3 pCt.			46⅞	46 15/16	
»	dito 1856/62. 3		»	46½	46 5/16	46¾
»	dito 1862. 3		»			
Rusland	Ob. *Hope en C.* 5		»	100⅞	101	101
»	dito 1828/29. 5		»	100½		
»	Cert. 1831/33 5		»	84¾		
»	d.° 1840. 4		»	76⅝	76¾	76⅝
»	2/3/46 Leen. 4		»	76 13/16		
»	Cert. 5e Serie. 5		»			
»	d.° 1855, 6e S. 5		»	89 15/16	90½	89 15/16
»	d.° te Lond. 3		»	57¾		
»	N. Leen. 1862 5		»	91		
»	Inschr. v. Am. 6		»			
»	Cert. v. dito. 6		»	53⅝	53 7/16	53⅝
»	Spw.-Actien. 5		»	201½	202	201¾
Polen	Aand. 1836		»	163		
»	Oblig. 4		»			
Pruissen	Oblig. 5		»			
»	Aand. 1854. 3½		»			
Oostenr.	Ob. *Goll en C.* 5		»			
»	d.° dito 4		»			
»	d.° Met. Oude 5		»	63	63 5/16	63 1/16
»	d.° Metalliek. 2½		»	32	32⅛	32
»	d.° N. te Ams. 5		»	82		
»	d.° Nat. Met. 5		»	67⅝	67⅞	67⅝
»	W. Ad. fl 250 4		»	248	248½	
Brazilië	1824 £ 200. 5		»			
Equador	Oblig. 1855. 1		»			
Venez.	Obligatien 2		»	22½	22¾	22¾
»	Uitgestelde 1		»	11 13/16	12	12
Grenada	Obligatien 2		»	31½	31¾	31½
»	Uitgestelde 1½		»	9½	9 13/16	9¾
Mexico	Obligatien 3		»	33 5/16	33⅛	33 5/16
Illinois	7		»	76½	76¼	76⅜

Ned. Cred. en Dep. Bank 122½, 123, 123. Luxemb. 4 pc., 91½. Nat. Hyp.-Bank, 4 pc., 99½. Handel en Nijverh., 138, 140. Nederl. Bank, 4 pc., 188¾. Rusland, Cert. bij Hope 1860, 4½ pc., 90½; Hypoth., 4½ pc., 75½. Oostenr., Ween. Bank-Actien, f 829, 830; dito Aand. 1839, 402, 405, 402; dito 1860, 5 pc., 527; Fr. Oostenr. Spw.-Oblig. bij Hope, f 131¾, 132. Italië, 5 pc., 66⅞. Gran., Gest., 15½, ¾, ⅝; dito Uitg. 9, 3/16, ¼; dito Hect., 80, 83, 81 cts. Galvest., Spoorw.-Stellen, 8 pc., 20⅜. Vereen. Staten, 5 pc., 62½, ⅞, 3/16; dito dito, 6 pc., 66, ⅛, 66. Griekenl., Obl., 5 pc., 27 3/16, 5/16, ⅜; dito Coup. f 4 1/16, 3/32. Roods 27⅜. Turkije, 6 pc., 45⅛, ⅛, ⅛.

Beleening 3½, Prolongatie 4, Disconto 3½ pc.

Binnenlandsche fondsen waren zeer vast. In vreemde effecten heeft de markt hare vooruitgaande beweging in meest alle waarden voortgezet, ofschoon de omzet alleen in Oostenrijksche bijzonder levendig was; echter sluit de markt in laatstgenoemden niet zoo gunstig als zij opende. Van Amerikaansche fondsen was de aandacht hoofdzakelijk gevestigd op Grenada's, die op voortgezette kooporders voor Engelsche rekening aanzienlijk in prijs gestegen, vooral de 1½ pct., die ongeveer 1 pct. hooger sluiten; de overige soorten waren meest allen onder den invloed der rijzing in Grenada's gezocht.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenrijk, Metall., 5 pc., 63, 1/16; dito Nation., 5 pc., 67⅝ a 11/16.

PARIJS 29 April.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69.35, 69.40; dito op ultimo 69.35, 69.40; dito 4½ pc. a cont. 96.50, 96.60; dito op ultimo —; Fransche Bank-Actien 3373; Crediet Mobilier 1310, 1318; Noorder Spoorw. 1038.75, 1032.50; Fransch Oostenr. Spoorw. 492.50. Russ. Spoorweg 430. Italië 5 pc. 71.90. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. —; dito Buitenl. 3 pc. 52½; dito Nieuwe 52⅛; dito Pass. 34.

De beurs verkeerde in williger stemming.

LONDEN 29 April.

3 pc. Cons. cont.	92⅞	a	93⅛	3 pc. Rusland.	59½	-	60½
5 pc. Brazilië	100	-	101	5 pc. Sardinië	85	-	86
id. 4½ pc 1860.	93	-	95	3 pc. Spanje	53½	-	54
6 pc. Buen.-Ayr.	93	-	95	2 pc. idem	47½	-	48
idem Deferred	38	-	39	idem Passive	32½	-	33½
Equador	16½	-	16⅞	id. Com.-B.	10⅞	-	11¼
5 pc. Grieken	28⅞	-	29	6 pc. Turkije	87	-	88
id. Coupons	13⅞	-	14½	6 pc. idem 1858.	68	-	68½
2 pc. N. Gren.	32½	-	33	6 pc. idem 1862.	70	-	71½
id. Afgestemp.	15	-	15½	4 pc. idem geg.	102	-	103
id. Uitgestelde	8	-	8½	2 pc. Venez.	22⅞	-	23½
Land-Warrants	—	-	—	1 pc. Deferr.	11⅞	-	12½
3 pc. Mexico	34⅞	-	35½	5 pc. Italië 1861.	70⅞	-	71
4½ pc. Peru	88	-	89	2½ pc. Holland.	64½	-	65½
3 pc. idem	—	-	—	4 pc. idem	100	-	101
3 pc. Port. 1853	47⅞	-	48½	Wissel Amst. krt.	11.15½	a	16½
3 pc. Rusland	94	-	95	idem 3 m.	11.17⅞	a	18½
4½ pc. idem	90	-	92	idem Rott. 3 m.	11.17⅞	a	18½

Binnen- en buitenl. fondsen verkeerden heden in eene vaste stemming bij redelijken omzet.

OFFICIELE WISSELKOERSEN.

ROTTERDAM 30 April.

		per			
Londen	disc. 3 %	£ 1	op 3/m.	f	11.68
			» 2/m	»	11.71½
			» kort	»	11.76½
Parijs	» 4 %	fr. 100	» 3/m	»	46.20
			» 2/m	»	46.40
			» kort	»	46.65
Antwerpen	» 3 %	fr. 100	» 3/m	»	46.20
			» kort	»	46.55
Hamburg	» 3 %	M. B. 40	» 3/m.	»	34.93
			» 2/m.	»	35
			» kort.	»	35.15
Bremen	» 5 %	Ls. d'or Th. 100.	» 3/m.	»	187.10
Berlijn	» 4 %	Th. 100	» 3/m.	»	171.25
			» kort.	»	173
St. Petersb.	» 5½ %	Rs. 100	» 3/m.	»	173½
Frankf. a/M.	» 3 %	z. w. fl. 100	» 3/m	»	98.50
			» kort.	»	98.90
Augsburg	» 3 %	z. w. fl. 100	» 3/m.	»	98
Weenen	» 5 %	o. w. fl. 100	» 3/m	»	100
Triest	» 5 %	o. w. fl. 100	» 3/m.	»	99.75
Venetië	» 5 %	o. w. zilver fl. 100	» 3/m.	»	112
Livorno	» 5 %	Ls. 100	» 2/m.	»	46
Genua	» 5 %	Ls. 100	» 2/m.	»	46
Napels	» 5 %	Ls. 100	» 2/m.	»	46
Lissabon	» 5 %	Crs. 40	» 3/m.	»	41

Discompto van Wisselbrieven 3½ %, van Promessen 4 %.

AMSTERDAM 30 April.

2 Maanden.			Zigt.		3 Maanden.			Zigt.	
Londen	11.68½	g	11.75	g	Madrid	238	g	—	g
Parijs	55 11/16	g	56½	p	Cadix	237	g	—	g
Bordeaux	55⅝		—	g	Sevillië	235	g	—	g
idem ½/m.	55½	g	—	g	Bilbao	235	g	—	g
Hamburg	34 15/16	g	35⅛	g	Lissabon	41½	g	—	g
Genua	45¾	g	—	g	Porto	41½	g	—	g
Livorno	45¾	g	—	g	Petersb.	173½	g	—	g
Napels	45¾	g	—	g					
6 Weken.			Zigt.		6 Weken.			Zigt.	
Weenen	102	g	—	g	Frankfort.	98	g	—	g
Augsburg	98¼	g	—	g	Rotterd.	⅛			

Handelsberigten.

ROTTERDAM 30 April.

Droogerijen. De heden alhier gehouden veiling is afgeloopen als volgt:

111 kisten Gum Damar, 10 k. A verk. a 24½ c., 19 k. B verk. a 22½ c., 8 k. C verk. a 21 c., 9 k. D opgeh. a 21½ c., 65 k. E verk. 12 a 13½ c. 1500 fless. Cajaputolie, 144 fless. verk. a f 1.80, 1356 fless. opgeh. a f 2. 2 k. Java Vanille, 1 k. verk. f 9 a 10.75, 1 k. verk. f 6.75 a 7. 10 korv. Gum Elastiek opgeh. a 95 c. 6 v. Gum Arabicum opgeh. a 29 c. 50 p. Cassia Vera verk. a 16½ c. 10 estagnons Citroenolie, 4 estagnons verk. a f 3.50, 6 estagnons verk. a f 2.25. 14 k. Drop, 13 k. verk. a f 32.75, 1 k. opgeh. a f 30. 18 b. Spaansch Anijszaad opgeh. a f 26. 23 b. Maltheser Comijnzaad, 11 b. verk. f 20.75 a 21, 12 b. opgeh. a f 26. 11 vts. Abrikoosenpitten opgeh. a f 30. 50 pakk. Zoethout, 16 pakk. verk. a f 15.25, 34 pakk. opgeh. a f 16. 1 kist Afrik. Pepermuntolie verk. f 4.25 a 4.50. 3 k. Schildpad opgeh. a f 9.50. 1 k. Paarlmoerschelpen verk. a 78 c. 1 k. Schellak verk. a 107 c.

Indigo. Van de heden avond door Particulieren geveilde 788 k. Java, werden verkocht 685 k. en wordt de afloop beschouwd als volgt:

Voor ordinair en hard	80 a 130 c.	Lager dan October ll.
» middel tot goed middel	40 » 60 »	
» mooi middel tot fijn	30 » 60 »	
» hoog fijn	20 » 30 »	

De 5 k. Manilla werden opgehouden.

Voorraad van Banca TIN op Ontvang-Cedullen, den 30 April.

	1862.	1863.
Te Amsterdam	9400 blokk.	17,312 blokk.
» Rotterdam	18,400 »	20,640 »
» Middelburg	1500 »	1500 »
	29,300 blokk.	39,452 blokk.
Afgeleverd in April	6900 blokk.	4638 blokk.
Nieuwe Voorraad 30 April	136,384 blokk.	101,325 blokk.

AANVOER van HUIDEN
Van 1 Januarij tot 30 April 1862.

30070 Oost-Indische.	6100 Buenos-Ayres.
6700 Buffel.	2500 Fernambucq.

Van 1 Januarij tot 30 April 1863.

44247 Oost-Indische.	16239 Buffel.

VOORRAAD van HUIDEN,
30 April 1862.

38180 Oost-Indische.	9157 Buenos-Ayres.
7008 Buffel.	6097 West-Indische.
3628 Australische.	

30 April 1863.

36399 Oost-Indische.	6097 West-Indische.
17084 Buffel.	3628 Australische.
6500 Buenos-Ayres.	

SCHIEDAM 30 April.

Gist. De prijs is door de vereeniging van Branders en Gistkoopers tot nadere aankondiging op 20 c. per Ned. ℔ bepaald.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust f 12.—.
Jenever, » » » » » » 17.50.
Amst. Proef » » » » » » 18.75.
Alles zonder de belasting.
Spoeling. per Ketel .... » 0 70.

DELFT 30 April.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest f 34 a 46; ter markt zijn verkocht 650/8 en 242/16 v.

AMSTERDAM 30 April.

Koffij. Voorraad op ontvang-cedullen in het entr.-dok alhier:

Voorraad op 31 Maart	8482	b. W. I.	28879	b. O. I.
Invoer in April	146	» »	1792	» »
	8628	b. W. I.	30671	b. O. I.
Aflevering in April	1560	» »	8446	» »
Voorraad 30 April	7068	b. W. I.	22223	b. O. I.

Suiker. Van Ruwe zijn afgedaan 1763 kranj. Java n.° 13 goed en zeer goed tot f 33½, zeilende per Odin.

Tabak. De heden gehouden veilingen zijn afgeloopen als volgt: 735 p. Java TR verk. tot 17½ a 96, dooreen tot 36½ c.; 109 p. dito WGJ verk. tot 23½ a 37, dooreen tot 30 c.; 137 p. dito VA verk. tot 20 a 23½, dooreen tot 21½ c.; 40 p. dito GOEBOK verk. tot 20 a 30, dooreen tot 25 c.; 523 p. dito BK verk. tot 18½ a 24½, dooreen tot 21½ c.; 720 p. dito KL verk. tot 17½ a 22, dooreen tot 20½ c.; 52 p. BS Braziel verk. tot 25 a 35 c.; van 1633 p. Braziel 21 kav. verk. tot 35 a 89½ en 68 kav. opgeh. tot 32 a 67½ c.; 2 k. Zuid-Amerik. verk. tot 36½ c.; 149 cer. Domingo verk. tot 17½ a 23 c.; van 100 cer. Cuba 4 kav. verk. tot 77½ a 80½ c. en 5 kav. opgeh. tot 80 a 81 c.; 9 b. Esmeralda opgeh. tot 60 c.; 45 cer. Havana verk. tot 55 a 107 c.; van 249 cer. Cuba 2 kav. verk. tot 55½ a 57½ c. en 22 kav. opgeh. tot 60 a 78 c.; 50 p. Mexik. opgeh. tot 50 a 65 c.; van 100 p. Braziel 4 kav. verk. tot 46 a 79½ c. en 6 kav. opgeh. tot 52½ a 57½ c.; van 102 v. Maryland 8 kav. verk. tot 31 a 40 c. en 17 kav. opgeh. tot 31 a 38 c.; 84 cer. Carmen opgeh. tot 67 a 68½ c.

Koolzaad op 9 v. Olie in Oct. a £ 75 gedaan.

Stokvisch. Bij inschrijving zijn afgedaan 1450 waag tot geheimen prijs, aangevoerd per Söeblomsten van Bergen.

LONDEN 29 April.

Suiker flaauw; van W. I. werden slechts 376 v. afgedaan tot naauwelijks vorige prijzen. 1534 k. Havana n.° 10½ a 11 bedongen zeilende 23/6, 2746 k. dito n.° 11½ a 12 dito 24/. Geraff. stil tot vorige prijzen. — *Koffij.* Native Ceylon in een doen; goed ord. 74/6 a 75/, mooi ord. en picked 75/ a 80/6, goed en mooi ord. bruin 68/6 a 69/, inf. 54/ a 54/6. Plant. in een doen, 3700 b. Santos bedongen zeilende 69/6. — *Rijst* vast; Necrannie 10/4½. — *Peper.* Penang flaauw; middl. en fair 3½ a 3⅝. — *Krenten* iets hooger. — *Jute* flaauw. — *Katoen* flaauw. — *IJzer.* Schotsch Giet- flaauw 50/9 a 50/10. — *Oliën.* Lijn- stil 43/9 a 44/, Oct./Dec. 41/3; Raap- hooger 53/, half Mei 50/6 a 51/; Patent- 53/; Cocos- als voren; Palm- vast 37/6; Terpentijn- in een doen, 95/ en 105/; Petroleum- hooger 1/10. — *Talk* stil; loco 44/ a 44/3, April/Junij 43/9 a 44/, Junij 44/ a 44/3, Oct./Dec. 46/9 a 47/.

Graanmarkt met kleinen aanvoer. Tarwe met goede vraag iets vaster. Meel prijshoudend. Gerst in een doen. Boonen en Erwten als voren. Haver met veel vraag wel zoo hoog in prijs. Lijn- en Raapzaad onveranderd. Klaverzaad zeer vast. De aanvoeren bedroegen eergisteren en gisteren, Tarwe 1850 q., Gerst 2070 q., Haver 6910 q. en Meel 530 z.

MANCHESTER 28 April.

Manufacturen. De markt zoo voor Garens als geweven Goederen was zeer flaauw en prijzen zijn iets lager, hetwelk grootendeels aan den invloed der laatste politieke tijdingen is toe te schrijven. De noteringen echter blijven onveranderd.

ANTWERPEN 29 April.

Koffij vast. — *Granen* stil. — *Oliezaden.* De markt is gunstiger gestemd; Lijnzaad Berdiansk f 16½, Odessa f 16½. — *Krenten* zeer hoog gehouden, waardoor er weinig omgaat. — *Petroleum* loco fr. 63 a 65, op levering fr. 67 a 72. — *Spek.* Gez. Amerik. Short fr. 80 entr.

HAVRE 27 April.

Katoen. De verkoopen bedroegen ll. Zaturdag ruim 1000 b.; heden opende de markt met levendige vraag doch was dezelve later eenigzins verminderd; tot 3 ure werden 1400 b. afgedaan. — *Koffij.* Haiti fr. 88 entr. — *Huiden.* M.-V. gez. Koe- fr. 51, Paarden- gez. La Plata fr. 40½, gedr. fr. 8. — *Potasch.* Prima Amerik. fr. 37. — *Talk.* La Plata fr. 52½ a 52½. — *Walvischtraan.* Amerik. fr. 54 cons. — *Klaverzaad.* Amerik. fr. 97½. — *Peper.* Malabar fr. 72 cons. — *Campechehout.* Guadeloupe fr. 4.50.

28 April.

Katoen. Verkoopen 2000 b. Tinnevelly loco 197, per Mei 190, Junij/Julij 187½, Aug. 185, andere artikelen stil tot vorige prijzen.

HAMBURG 29 April.

Koffij. Verkocht 1500 b. Domingo in loco en circa 1000 b. Rio. — *Raapolie* per Mei 32.8, per Oct. 29.8. — *Granen.* Tarwe in loco en op levering in loco iets lager aangeboden. Rogge in loco vast; van Koningsb. en Dantzig 80 ℔ per Mei met 74 a 75 rth. bco. betaald en op 76 rth. gehouden.

NEW-YORK 17 April.

Katoen 76 c. — *Meel* en *Granen* iets vaster. — *Provisien* dalende. — *Suiker* vast 9¾ a 11 c. — *Koffij* stil doch vast. — *Goud* 153⅛.

KAAPSTAD 21 Maart.

De handel was gedurende de afgeloopen 14 dagen over het algemeen zeer gedrukt.

INVOER-ARTIKELEN. De markt was zeer stil, er openbaarde zich geen speculatiegeest, terwijl de voorraad ruim voldoende is voor de behoefte. Men noteert: *Anchovis* 1/6 a 1/8. — *Blaauwsel* 1/ a 5/. — *Boter.* Holl. 1/3 a 1/6. — *Cigaren.* Holl. 27/ a 50/. — *Dekens.* Wollen 14/ a 25/; Molton, enkele 2/ a 2/6, dubbele 3/6. — *Jenever.* Roode Kelders 35/. — *Hammen.* Westphaalsche 1/. — *Koffij.* Java 85/ a 90/. — *Kaas.* Goudsche 1/ a 1/1, Edam 3/. — *Kaarsen.* Compositie 1/ a 1/1, Spermaceti 1/ a 1/2. — *Likeuren* 20/. — *Pickles.* Holl. 35/. — *Paarlgort* 30/. — *Suiker.* Holl. Crushed 5 a 5¼ d., Candij 12/6. — *Stijfsel.* Holl. 25/. — *Spek.* Holl. 6 d. — *Graanschoppen* 1/6 a 1/9. — *Teer.* Zweedsche 25/. — *Koolteer* 16/ a 20/. — *Verwwaren.* Rood 33/, groen en blaauw 36/; roode Menie 45/; Witlood 39/.

PORT ELISABETH 16 Maart.

Over het algemeen is er eenige verbetering in den staat der markt te bespeuren, vooral daar ten gevolge der regens de boeren in de oostelijke districten zeer goed gestemd zijn; groote partijen Invoer-Artikelen zijn naar het binnenland verzonden, terwijl daarentegen groote hoeveelheden Producten, vooral Wol, hier werden aangevoerd. Daar de gevreesde faillissementen niet hebben plaats gehad, is het vertrouwen eenigzins terug gekeerd.

INVOER-ARTIKELEN. *Kaas.* Holl. 1/1 a 1/6 per ℔. — *Jenever* flaauw met grooten voorraad. — *Vrachten* naar Londen Wol vette 5/8, gew. 3/4, Vellen £ 7.7 a 8.8, Huiden 30/, Horens 35/. — *Wissel* op Londen 30/d. zigt ⅛ pc. premie, Handelspapier 90/d. 1 pc. disc.